

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Практикум
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
дисципліни «Статистика в соціології» за спеціальністю 054 «Соціологія»

Електронний ресурс

Рецензенти:

К. Г. Михайлова – доктор соціологічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»;

В. О. Чорна – кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри соціології та політології факультету політичних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили (м. Миколаїв).

Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 10 від 21 травня 2025 року)

Соціальна статистика : практикум для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня дисципліни «Статистика в соціології» за спеціальністю 054 «Соціологія» [Електронний ресурс] / уклад. Л. М. Хижняк. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – (PDF 115 с.)

Видання містить практичні завдання, питання до дискусії, тестові завдання для контролю знань здобувачів, список джерел з навчальної дисципліни для здобувачів спеціальності 054 «Соціологія» освітньої програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Призначене для вдосконалення науково-методичного забезпечення цієї дисципліни.

УДК 316.4. 311.1

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025
© Хижняк Л. М., уклад., 2025

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	4
ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ СТАТИСТИКИ І СОЦІОЛОГІЇ	7
ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИКУМІВ	16
ПРАКТИКУМ з теми 1. Соціальна статистика і соціологія: проблеми взаємодії. SWOT аналіз використання даних соціальної статистики в соціології	16
ПРАКТИКУМ з теми 2. Теоретичні й організаційні основи соціальної статистики	20
ПРАКТИКУМ з теми 3. Статистика руху і соціального складу населення	26
ПРАКТИКУМ з теми 4. Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття	30
ПРАКТИКУМ з теми 5. Статистика рівня життя населення і бідності, доходів населення та споживання	35
ПРАКТИКУМ з теми 6. Статистика стану здоров'я, охорони здоров'я	41
ПРАКТИКУМ з теми 7. Моральна і правова статистика	45
ПРАКТИКУМ з теми 8. Статистика окремих галузей сфери обслуговування населення	50
ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	53
РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ	57
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	58
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	82
САЙТИ ОСНОВНИХ СТАТИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СВІТУ	99
ДОДАТОК. БЛАНКИ ПЕРЕПИСІВ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	102

ПЕРЕДМОВА

Статистична освіченість – необхідна умова професійної підготовки соціологів, тому її зміст, напрямки підвищення стають наразі в центрі уваги при підготовці фахівців у галузі соціології. При цьому слід зазначити, що роль статистичної освіти зростає у всьому світі. Це пов'язано з процесами поширення обсягів інформації, у т. ч. статистичної, гострою потребою в умінні користуватися нею для прийняття рішень в різних видах діяльності і на різних рівнях. Для соціолога інтерес мають як результати статистичного вивчення масових явищ та процесів суспільного життя, так і використання статистики як інструмента (методів) власне соціологічних досліджень.

Мета практикуму: підвищити статистичну освіченість і розширити уявлення здобувачів про сучасний стан та перспективи розвитку соціальної статистики, показати можливості застосування статистичних даних для соціологічного дослідження різних сфер суспільного життя.

Статистично обізнаний фахівець з соціології має **знати:**

- основні статистичні поняття (статистична сукупність, статистична закономірність, соціальний статистичний показник, одиниця сукупності тощо); форми виразу соціальних статистичних показників;
- стадії та особливості статистичного дослідження соціально-економічних явищ та процесів;
- застосування основних статистичних методів в соціальній статистиці;
- особливості організації статистики та систему її показників;
- основні напрямки аналізу статистичних даних та джерела статистичної інформації про соціальний склад і соціальну структуру суспільства, рівень життя населення, розвиток галузей сфери обслуговування населення та ін.

Соціолог також повинен **вміти:** складати аналітичні довідки за матеріалами статистики; розробляти програму статистичного дослідження соціально-економічних явищ та процесів; розраховувати середні, відносні статистичні показники, а також показники варіації, динаміки соціальних явищ (процесів).

Методичні поради. Як користуватися навчальним виданням

При вивченні навчальної дисципліни, зокрема, виконанні практикумів до тем, слід звернути увагу на такі моменти. До складу навчальної дисципліни входять вісім тем. Освоєння матеріалу варто почати з перегляду лекційних матеріалів і вивчення рекомендованої літератури (основної й допоміжної). Далі підготуватися до дискусії згідно з питаннями, що винесено на обговорення, для чого доцільно зробити певні нотатки.

У частині практикумів наведено орієнтовні теми аналітичних довідок на вибір здобувачів. Здобувачі працюють індивідуально або у групах (2-4 особи). При підготовці довідки використовуйте дані офіційної статистики; за необхідності зробіть власні розрахунки, використовуючи статистичні методи, які вивчили у частині 1 «Прикладна статистика» навчальної дисципліни «Статистика в соціології». Завершити аналітичну довідку необхідно висновками.

У частині тем здобувачам пропонується рішення задач. Варто правильно обрати формули показників і після рішення зробити висновки.

Робота з тестовими завданнями до тем передбачає ознайомлення з наведеною інструкцією, якої варто здобувачам дотримуватися.

Контрольну роботу здобувачі виконують самостійно й індивідуально. Необхідно скористатися наведеними методичними порадами, де визначено термін, етапи роботи та питання, що треба розкрити.

Зверніть увагу на те, що дисципліна «Статистика в соціології» складається з двох частин: частина 1 – Прикладна статистика і частина 2 – Соціальна статистика. Відповідно, протягом семестру здобувачі можуть набрати по кожній частині максимальну кількість балів – до 30, на підсумковому контролі – до 20.

Схема нарахування балів. Ч. 2. Соціальна статистика

Поточний контроль, самостійна робота, контрольна робота								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1			Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
2	2	2	2	2	2	2	2	14	30	20	50

Загальна оцінка навчальної діяльності з частини 2 «Соціальна статистика» складається з компонентів:

№	Вид роботи	Кількість балів за роботу	Кількість видів роботи (завдань)	Максимальна кількість балів
1	Завдання до тем семінарів-практикумів, дискусії, доповіді, поточний контроль знань	2	8	16
2	Контрольна робота (аналітична довідка)	14	1	14
3	Екзаменаційна робота			20
				Разом: 50

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання поточного контролю за 2-х бальною шкалою

2 бали	Відповідь повна, глибока та змістовна; знання теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільне володінням термінами та поняттями дисципліни, формулами для розрахунків. Відповіді характеризуються творчим креативним підходом.
1 бал	Відповідь неповна, помилки при рішенні задач, виконанні практичних завдань, неточні і поверхові висновки до задач і завдань. Відповідь не характеризується креативним підходом.
0 балів	відсутні знання теоретичного матеріалу, навички рішення задач і виконання завдань з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання контрольної роботи з Частини 2 «Соціальна статистика»

<i>Критерії</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
1. Самостійність і грамотність підготовки аналітичної довідки	4
2. Наявність самостійно розробленого графічного матеріалу (графіки, таблиці тощо) для обґрунтування положень довідки	4
3. Оформлення тесту аналітичної довідки, списку використаних джерел	2
4. Доповідь та відповіді на запитання під час презентації аналітичної довідки	4
Усього	14

Аналітична довідка має включати графічний матеріал (рисунок, таблиці), побудовані здобувачами самостійно. У нагоді здобувачам стане також ознайомлення з проблемами взаємодії статистики і соціології.

ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ СТАТИСТИКИ І СОЦІОЛОГІЇ

У сучасному українському суспільстві статистика і соціологія стоять перед необхідністю переходу від взаємного ігнорування до співробітництва. Що актуалізує цей процес і які проблеми стоять на цьому шляху?

Загально визнано, що система збору та презентації інформації, яка застосовується сьогодні в Україні, не задовольняє інформаційні потреби ні суб'єктів державного управління та соціальної політики, ні бізнес, ні населення в цілому. У демократичному світі поширена фраза: «Ступінь цивілізованості суспільства вимірюється товщиною його статистичного збірника». У даному випадку підкреслюється ідея інформаційного забезпечення зовнішньої і внутрішньої політики, що проводиться в країні, за допомогою використання державними та громадськими інституціями, пересічними громадянами даних офіційної соціальної статистики. Існують два паралельні потоки соціальної інформації – статистична та соціологічна, які в ідеалі мають доповнювати один одного. Однак таке доповнення можливо при виконанні ряду умов: а) розуміння специфіки статистичного та соціологічного знання про масові суспільні явища, а також інформації, яка продукується статистиками і соціологами, б) встановлення постійного діалогу і співробітництва між статистиками і соціологами, в) підвищення статистичної обізнаності соціологів та соціологічної обізнаності статистиків.

Історія соціології дає приклади того, як аналіз статистичних даних дозволяв соціологам вирішувати свої завдання. Хрестоматійним у цьому відношенні виступає приклад, пов'язаний з написанням Е. Дюркгаймом роботи «Самогубство» (1897), яка неоднозначно оцінюється вже кількома поколіннями соціологів. Наприклад, «Великий тлумачний соціологічний словник (Collins)» констатує, що дану роботу одні вважають методологічною класикою, а інші – великою невдачею. Е. Дюркгайм використовував те, що сьогодні називається вторинним аналізом офіційної статистики, прагнучи показати, як самогубство стає скоріше соціальним і, отже, соціологічним, ніж суто індивідуальним явищем. Залишимо осторонь дискусію з приводу даної конкретної роботи, адже аналогічні протилежні оцінки можливі відносно багатьох соціологічних робіт, висновки яких базуються на аналізі статистичних даних, особливо коли соціологами застосовуються різні форми багатовимірної аналізу. Вирішенню цих спорів може сприяти підвищення статистичної обізнаності соціологів, їх

розуміння особливостей статистики та статистичного пізнання масових суспільних явищ та процесів.

Статистичне пізнання має специфіку, яка полягає в тому, що в соціальній статистиці статистичному спостереженню піддаються тільки масові явища суспільного життя. На цьому зазвичай акцентується увага, коли намагаються визначити місце і роль статистики в науковому пізнанні суспільних явищ і процесів. Проведення статистичного обстеження (статистики практично не використовують термін «дослідження, надаючи перевагу поняттю «обстеження») передбачає складання конкретної програми, в якій статистичному пізнанню задаються мета, завдання, рамки, ресурси. І статистика (мова йде про соціальну статистику), і соціологія слугують виявленню та поясненню соціальних проблем. При цьому обмеженість статистичної інформації зазвичай пов'язують з тим, що доступні дані соціальної статистики є неповними і часто формують однобоке і фрагментарне уявлення про структуру суспільства, динаміку соціальних процесів, ступінь задоволення потреб різних категорій населення.

Соціологи не ставлять питання про те, чи потрібна статистика для вирішення не тільки суспільних, соціальних завдань, але й для самих соціологів. У соціологічній професійній спільноті поширюється думка про необхідність встановити діалог зі статистикою, висуваються побажання, щоб соціальна статистика відображала стан, структуру і динаміку реальних соціальних груп (традиційних і нових), існуючих в країні в різні історичні періоди, адже тільки тоді статистична інформація про соціальну структуру і соціальну стратифікацію перестане вводити в оману. Проте діалог фактично ще не відбувся, свідченням чого є те, що в соціальній статистиці найменш розробленим залишається розділ, пов'язаний із статистикою соціальної структури, а соціологи паралельно зі статистиками отримують в ході емпіричних досліджень дані про соціальний рух населення, його соціальний склад і структуру. Те, що не відбулося (з багатьох причин) ефективно й взаємовигідне співробітництво статистиків і соціологів, не принесло користі ні їм самим, ані суспільству. І в наші дні зберігаються головні вади офіційної державної статистики: фрагментарність, відсутність адекватної системи показників (для будь-якого суспільного явища і процесу).

Наразі українські соціологи висувають статистикам пропозиції, виходячи з того, що за останні три десятиліття і статистика, і соціологія були в русі до нових стандартів професійної діяльності, до відкритості інформації щодо процесів у

сучасному світі, на які ці науки шукають відповіді. Однак чи рухаються вони назустріч один одному? Наскільки існуючі програми підготовки (і підвищення кваліфікації) соціологів сприяють формуванню їхньої статистичної обізнаності?

Взаємодію статистиків і соціологів актуалізує не тільки те, що дані цих наук становлять інтерес як для органів влади та управління, так і для широкої громадськості. Статистики і соціологи об'єктивно зацікавлені одне в одному в професійній сфері, хоча це ними і не завжди усвідомлюється через наявність певної цільової розбіжності й проблем в організації практичної діяльності. Слід погодитися з твердженням про те, що офіційні дані статистики завжди збираються згідно плану статистичних робіт. Насамперед, це – результат процесу класифікації і нумерації, що передбачає невід'ємні труднощі, ідентифіковані особливо етнометодологами. Дійсно, статистика має справу з цілеспрямованим збором, аналізом і інтерпретацією числових даних, що відносяться до природи і суспільства. Її призначення – отримання осмислених кількісно виражених висновків з неоднозначних, схильних до розкиду (коливання) даних. Проте навіть сучасні уявлення про предмет і метод статистики, які в основному склалися до середини ХХ ст., не дають однозначного уявлення про те, що ж таке статистика. Це в якійсь мірі «ріднить» статистику з соціологією, предмет якої також неоднозначно трактується представниками різних соціологічних шкіл і напрямків. При цьому у соціології позиція у науковому світі більш виграшна, так як ніхто поки що не засумнівався в тому, це наука. Чого не можна сказати про статистику, про яку в даний час є різноманітні уявлення. Нині статистика (її предмет і метод) розуміються по-різному, статистика трактується широко: як 1) метод, 2) універсальна наука, 3) суспільна наука (соціальна статистика), 4) галузь знання чи наукова дисципліна, 5) галузь практичної діяльності (статистична інформація).

Статистику довгий час намагалися представити як форму обліку, а також як галузь знання, покликану обслуговувати інші науки. Це знайшло відображення у відомому вислові, який приписують А. Кетле: «Статистик, як і лаборант в медицині, бере аналізи, діагноз ж в медицині ставить лікар, а діагноз щодо проблем суспільства ставлять представники інших наук (економісти, політологи, соціологи)». Таку точку зору навряд чи можна віднести до сучасної соціальної статистики, затребуваність результатів якої значно зростає з ускладненням суспільних процесів і потребою мати кількісні дані про них у вигляді системи статистичних показників. Такий стан статистики ріднить її з

соціологією і, відповідно, виступає ще одним аргументом необхідності вироблення механізмів взаємодії, наукових комунікацій і практичних контактів представників цих двох наук і практик.

Соціологам менш цікаві, ніж самим статистикам, суперечки про те, чи є статистика наукою чи методом пізнання, адже соціологи звертаються як до статистичних методів, так і до результатів роботи статистиків – статистичних показників. Однак визначитися в цьому питанні необхідно для того, щоб вибудувати логіку викладання статистики в ході навчання студентів спеціальності «соціологія». Зупинимось на двох діаметрально протилежних підходах. Якщо обмежити розуміння статистики виключно як методу пізнання з використанням математичного апарату, то в навчальні плани підготовки соціологів логічно включати теми, в яких би передбачалося вивчення здобувачами основних статистичних методів, серед яких: методи наближених економіко-статистичних обчислень (починаючи з середини XVI ст.), класифікації і угруповання (1662 р.), метод середніх величин (1683 р.), індексний метод (1764 р.), графічні методи (кінець XVII ст.), кореляційний і регресивний аналізи (1889 р.), вибіркового методу (кінець XIX ст.), статистичне оцінювання (1894-1902 рр.), факторний аналіз і метод головних компонент (1904 р.), стохастичний аналіз рядів динаміки (1921 р.), перевірка статистичних гіпотез (1928 р.), методи лінійного програмування (1936 р.), методи оптимізації (1939 р.), метод розпізнавання образів (1954 р.), робастні методи (1953 р.), багатовимірне шкалювання (1958 г.), кластерний аналіз (кінець 1950-х років) та ін.

Інший підхід відображає поширена точка зору про те, що статистика – наука з особливим предметом вивчення, бо історія статистичної науки свідчить про те, що вчення про статистичні методи розвивалося не як абстрактна математична дисципліна, а як система знань, що формується під безпосереднім впливом різних наук і практик. У даний час запити з боку соціології можуть збагатити обидві науки: соціологам дати нові розробки в області статистичних методів, а статистикам – теоретико-методологічне обґрунтування ряду напрямів досліджень масових суспільних явищ і процесів. Адже в ряді випадків соціальна статистика та соціологія соціальної сфери дублюють один одного, або в рамках статистики та соціології проводяться емпіричні дослідження за різною методологією, що робить непорівнянними одержувані дані. Наприклад, дані бюджетної статистики не задовольняють соціологів в силу того, що вони

дозволяють робити аналіз в розрізі лише соціально-демографічних груп, не включаючи інші ознаки (класові, соціально-професійні і т.ін.).

Якісна соціологічна і статистична інформація, стаючи інформаційною базою прийняття управлінських рішень, значною мірою забезпечує якість і ефективність соціального управління. Підвищення якості статистичної інформації статистики пов'язують з необхідністю формування висококваліфікованих фахівців, здатних використовувати при виконанні статистичних робіт інновації, передові технології. Для соціолога статистична обізнаність відкриває нові можливості при здійсненні аналітичних розробок, проведення компаративного аналізу на основі порівняння статистичних даних по різних країнах та регіонах. Це завдання сьогодні полегшується у зв'язку з тим, що в пострадянських країнах прийняті програми трансформування національної статистики з урахуванням міжнародних стандартів (насамперед в галузі національного рахівництва). Розроблені ООН «Основні принципи офіційної статистики» націлюють статистиків на те, щоб вони використовували міжнародні концепції, класифікації і методи для досягнення узгодженості статистичних систем. Ці процеси відбуваються на тлі поглиблення співпраці між статистичними органами різних країн і практично не позначаються на взаємодії статистиків і соціологів, хоча статистиками визнається роль соціології в якості теоретико-методологічної основи статистичних розробок, що стосуються соціальної сфери життя суспільства.

Тим часом для соціологів і статистиків важливими є питання, пов'язані з методологією, стандартизацією в ході проведення масових опитувань громадської думки, а також зі складанням баз даних. У Європейському Союзі питаннями ґрунтовних і сумісних масивів статистичних даних займається Євростат, адже європейські країни все гостріше відчують потребу в інформації, що формується відповідно до єдиної методології збору, інтерпретації та аналізу статистичних даних. При цьому актуалізується тема якості одержуваної статистичної інформації. Якість статистичної інформації актуалізується в умовах прискорення процесу глобалізації та поглиблення міжнародного співробітництва. Якість офіційних статистичних даних – об'єкт міжнародних організацій, багато з яких (наприклад, НАТО, МВФ) мають свої статистичні комітети, де статистична інформація з різних країн використовується для аналітичних розробок, на основі яких приймаються важливі для всього глобального світу соціально-економічні та політичні

рішення, спрямовані на досягнення цілей сталого розвитку. Все більш чітким стає уявлення про те, яка статистична інформація відповідає вимогам демократичного соціально орієнтованого суспільства і держави з ринковою економічною системою. Характеристиками затребуваною статистичної інформації стають такі: актуальна, достовірна, об'єктивна, оперативна, правдива, комплексна, структурована, звична за формою для численних користувачів.

Зростає також попит на чіткі методологічні пояснення статистичних показників. Уміння працювати з такими поясненнями необхідно сучасному соціологу. Соціологу важливо освоїти методологічні принципи застосування даних соціальної статистики, такі як нерозривність кількісного і якісного аналізу досліджуваних явищ; комплексність вивчення об'єкта як сукупності складових його окремих явищ і опис цього об'єкту за допомогою узагальнюючих величин; аналітичність вивчення, що призводить до розкриття типів досліджуваних сукупностей, їх взаємодії.

У даний час для соціологів і статистиків відкривається нове поле діяльності – проведення соціального моніторингу. Більше того, в Україні Інститут соціології НАНУ проводить Всеукраїнський соціальний моніторинг з 1994 р., а статистики мають на своєму рахунку розробку методології та методики проведення статистичного моніторингу, який вони можуть проводити, спираючись на розгалужену систему статистичних служб, об'єднаних у централізовану систему організації статистики. У черговий раз у фахівців двох наук перетинаються професійні інтереси, однак, все ще без видимого руху назустріч одна одній. Тим часом моніторингові дослідження мають безсумнівні переваги перед окремим статистичним спостереженням і вимагають іншого теоретико-методологічного та методичного обґрунтування. Відомо, що моніторинг може розглядатися як спосіб дослідження дійсності, застосований різними науками, або як спосіб забезпечення системи управління необхідною інформацією (тоді він вмонтується в систему «моніторинг – аналіз – розробка (коригування) політики – досягнення бажаного результату. Моніторинг передбачає проведення спостереження (дослідження), його завдання значно ширше: оцінка поточного стану процесів («що відбувається?»); аналіз даних для встановлення закономірностей перебігу соціальних процесів («чому сталися саме ці зміни?»); короткострокове (оперативне) прогнозування соціальних процесів («які зміни очікуються?»); візуалізація результатів моніторингу та надання їх конкретного користувача.

Інформаційні та комунікаційні технології, виступаючи ядром сучасного постіндустріального суспільства, визначаючи його стан і можливості, з неминучістю поставили питання про те, якою має бути соціологія і статистика, щоб відповідати новим викликам. Статистики навіть почали ставити питання про формування нової галузі статистики, яку назвали статистикою інформаційного суспільства. Статистика сектора інформаційних та комунікаційних технологій, результатом функціонування якого є товари та послуги, пов'язані з інформаційної та комунікаційної діяльністю, займається ідентифікацією сукупності організацій, що входять до складу цього сектора, а також видів товарів і послуг, вироблених в цій сфері. Статистика використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) наразі знаходиться на етапі формування в Україні.

Оскільки соціологія сьогодні має справу як з реальною, так і з віртуальною дійсністю, уміння соціолога працювати зі статистичною інформацією, що відноситься до сектора інформаційно-комунікаційних технологій, стає його важливою професійною компетентністю. Невирішеним питанням у русі статистиків і соціологів один до одного залишається розуміння особливості соціології і соціологів як користувача статистичної інформації. Займаючись маркетингом статистичних послуг, статистики в своїх опитуваннях, присвяченим виявленню ступеня задоволеності споживачів статистичною інформацією, соціологів часто взагалі не виділяють в якості особливої групи таких користувачів статистичних даних і методів. У класифікації споживачів (користувачів) статистичних послуг зазвичай присутні: користувачі, що представляють державний сектор, засоби масової інформації, науково-дослідні організації, бізнес-спільнота, міжнародні організації, широка громадськість. Наприклад, у Швеції всіх споживачів статистичної інформації (послуг) умовно ділять на три групи: користувачі офіційної статистики, комерційні клієнти (оплачують послуги статистичної служби), широка громадськість. Поширення набуває точка зору, що продукт статистична інформація як продукт статистичної діяльності має диверсифікований характер. В якості суспільного блага офіційна статистика формує інформаційну інфраструктуру для демократичних суспільств і підтримки процедури прийняття тактичних і стратегічних рішень в них. Мова йде також про широке використання статистичної інформації в маркетингових дослідженнях.

Тоді логічно поставити питання про те, чи не стануть конкурувати між собою статистики та соціологи, представляючи на ринок соціальної інформації результати соціологічних досліджень та матеріали соціальної статистики? Така конкуренція існує і можна передбачити, що буде загострюватися в міру того, як предметна сфера соціальної статистики буде розширюватися і дублювати соціологічні досліджень різних проблем соціальної сфери суспільства.

Окремої уваги заслуговує міжнародне співробітництво статистиків, що розпочалося давно і є вимогою сьогодення. Провідними міжнародними статистичними організаціями наразі є такі: Євростат, Європейська економічна комісія ООН, МВФ, Спеціальний стандарт поширення даних (DSBB), Міжнародна асоціація офіційної статистики (IAOS), Статистична база даних Міжнародного енергетичного агентства (IEA), Міжнародний інститут статистики (ISI). У першу чергу мова йде про Міжнародний статистичний інститут (ISI), заснований у 1985 р. Головними подіями ISI є Всесвітні статистичні конгреси ISI (WSC), що проводяться кожні два роки в різних країнах, починаючи з 1887 року Міжнародним статистичним інститутом (ISI) зі співпрацею з Національним статистичним управлінням країни та суспільством. Існує також Міжнародна премія зі статистики, яка присуджується кожні два роки завдяки співпраці п'яти провідних міжнародних статистичних організацій за значне досягнення в галузі статистики або оригінальні ідеї, які привели до практичного застосування та прориву в інших дисциплінах, як окремої людини, так і команди дослідників (практиків).

Статистичне бюро Секретаріату ООН є виконавчим органом і збирає статистичну інформацію від країн-членів ООН, публікує ці дані, готує доповіді з різних питань статистики та здійснює розробку методологічних питань статистики. З 1946 р. працює Статистична комісія ООН. Вона координує генеральний перелік міжнародних стандартів і класифікацій, а також несе відповідальність за їх передачу державам, їх статистичним органам. Створення Глобальної статистичної системи полягає в ефективне використання ресурсів для здійснення статистичної діяльності на національному та міжнародному рівнях. Членство України у Статистичній комісії ООН дозволяє оперативно здійснювати заходи, спрямовані на зміцнення міжнародних зв'язків у сфері статистики і в цілому дозволяє вдосконалювати національну статистичну системи шляхом її гнучкої адаптації до існуючих міжнародних стандартів у сфері

статистики, які у сучасному динамічному світі переглядаються, що вимагає ресурсів і часу.

Закон про державну статистику в Україні існує з 1992 року. Хоча до нього вносилися зміни, наразі він існує новій редакції, що розроблена на базі рамкового регламенту Євросоюзу, щоб максимально наблизитися до законодавства ЄС в сфері статистики. Згідно Закону № 2524 «Про офіційну статистику» в Україні з 1 січня 2023 року введено IT-платформи щодо статистичних даних, що дозволяє завантаження статистичних даних та їх розповсюдження автоматизувати та уніфікувати, зробити більш безпечними за рахунок усунення безпосередньої залежності від людського чинника. З метою підвищення доступності даних офіційної державної статистичної інформації Держстат України розробив двомовний (українська та англійська версії) мобільний додаток «Статистика в смартфоні». Цей Додаток дозволяє оперативно отримувати інформацію з набору відкритих даних Держстату, розміщених на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних data.gov.ua (наразі доступна інформація з 2015 р.). Статистична інформація згрупована за такими основними темами: ВВП, населення, ринок праці, ціни, промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт, торгівля та ін. Додаток працює на ОС Android і безкоштовно доступний для завантаження на Google Play. Функціонал мобільного додатку «Статистика в смартфоні» включає такі моменти: доступ до актуальної офіційної державної статистичної інформації; групування наборів даних за темами (галузями статистики); візуалізація у вигляді графіків за обраними параметрами (показники, класифікації, території та періоди); збереження обраної статистичної інформації до розділу «Мої набори» для швидкого доступу у майбутньому; поширення візуалізованої інформації через месенджери та соціальні мережі [Мобільний додаток «Статистика в смартфоні». http://sumy.ukrstat.gov.ua/data/101220_mob_dodatok1.pdf].

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИКУМУ

ПРАКТИКУМ з теми 1. Соціальна статистика і соціологія: проблеми взаємодії. SWOT аналіз використання даних соціальної статистики в соціології

Мета практикуму: на основі застосування методики SWOT аналізу з'ясувати можливості використання даних соціальної статистики в соціологічних дослідженнях; визначити шляхи підвищення ефективності взаємодії статистичних служб і соціологів (соціологічних центрів) в сучасній Україні.

SWOT аналіз використання даних соціальної статистики в соціології є формальною методикою, що дозволяє визначити причини ефективного чи неефективного використання даних і методів соціальної статистики соціологами. Це стислий аналіз інформації про можливості соціальної статистики, на основі якого робиться висновок про те, в якому напрямку рухатися статистиці і соціології. Ця процедура включає такі основні етапи:

- 1 етап** – описати сильні і слабкі сторони конкретного проекту.
- 2 етап** – оцінити можливості і загрози з боку зовнішнього середовища.
- 3 етап** – дані звести в одну таблицю і провести аналіз.

На перетині можливостей і загроз, сильних і слабких сторін використання даних і методів соціальної статистики в соціології важливо виявити можливі варіанти використання сильних сторін статистики і нейтралізації слабких сторін тих чи інших статистичних ресурсів при проведенні соціологічних досліджень.

ФАКТОРИ У SWOT АНАЛІЗІ

Зовнішнє середовище	Сильні сторони	Слабкі сторони
	Можливості	Загрози
Внутрішнє середовище	Переваги	Недоліки

Розробники технології SWOT аналізу: Kenneth R. Andrews, Igor Ansoff, Heinz Wehrich, Henry Mintzberg, Terry Hill, Adam J. Koch, Roy Westbrook_George Paragiotou, Ellen Hertzberg, Michael Porter

SWOT аналіз допомагає відповісти на такі питання щодо використання даних соціальної статистики в соціології:

Які потенційно сильні сторони має статистика у вивченні суспільних явищ?

Чи використовують соціологи свої переваги в дослідженні суспільних явищ, порівняно зі статистиками?

Чи є слабкості соціальної статистики її вразливими місцями і які з них вимагають корекції?

Які сприятливі можливості дають соціологам реальні шанси на успіх при використанні в соціологічних дослідженнях даних і методів соціальної статистики?

Які загрози при використанні статистичних даних найбільш непокоять соціолога і що він має зробити для проведення якісного соціологічного дослідження з використанням статистичних методів і даних?

Рекомендації по виконанню SWOT аналізу

1. Досягати реалістичності при оцінці сильних і слабких сторін конкретного проекту.
2. Для виділення проблемних зон корисно співставляти своє бачення стану справ з проектом і те, яким бачиться майбутнє проекту.
3. Уникати загальних злів, конкретизувати свої оцінки.
4. Не ускладнювати аналіз. SWOT має виявляти об'єктивно головні тенденції.
5. Враховувати, що SWOT аналіз значною мірою є суб'єктивним.

Рекомендовані теми рефератів

Нові тренди в міжнародній статистиці.

Проблеми комунікацій статистиків і соціологів у цифровому суспільстві.

Завдання

1. Підготуйте есе на тему «Яка статистика потрібна соціологу у цифровому суспільстві і чому?».

2. Напишіть, чи є у вас досвід використання статистичної інформації при прийнятті рішень у повсякденному житті чи в інших випадках. Якщо так і ви мали труднощі, то які? Якщо ні, то поясніть, чому ви не користуєтеся статистичною інформацією.

3. Складіть перелік найбільш суттєвих ознак, які, на вашу думку, характеризують такі одиниці статистичного спостереження, як: волонтер, внутрішньо переміщена особа, вчитель; соціальний працівник; неповнолітній правопорушник; безробітний; університет; кінно-спортивна школа; універсам.

4. Дайте визначення таких понять і категорій у контексті соціальної статистики: статистична сукупність; одиниця статистичної сукупності; одиниця статистичного спостереження; ознака; варіація; статистична закономірність, статистичний показник, система статистичних показників.

5. Поміркуйте над тим, яка форма організації статистики (централізована чи децентралізована) найбільш доцільна для сучасної України. Аргументуйте відповідь.

6. Які інструменти використовуються в європейській практиці в наші дні для налагодження контактів з користувачами статистичної інформації? Поміркуйте над тим, які з цих інструментів доцільно використовувати в Україні. Які заходи можуть підвищити ефективність взаємодії статистичних служб і держави та громадянського суспільства в сучасній Україні?

Рекомендована література

Основна

Закон України від 16.08.2022 р. № 2524-IX «Про офіційну статистику».
<https://document.vobu.ua/doc/14730>

Гриценко А. А. Економіко-інформаційний імператив нової статистичної парадигми: монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». К., 2020. 436 с.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 10-54.

Статистика: підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. С. 5-24, 24-42, 235-256, 264-295.

Допоміжна

Голубова Г. В. Нові виклики інформаційного контенту в Україні. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2020. №1-2. С. 91-96.

Заєць С. В. Якість офіційної статистичної інформації: підходи та міжнародна практика оцінювання. *Статистика України.* 2020. № 1. С. 4-15.

Каленська В. П. Актуальні проблеми розвитку державної статистики. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична.* 2022. Випуск 34. С. 30-34.

Міжнародні статистичні організації.
http://ni.biz.ua/5/5_7/5_79709_mezhdunarodnie-statisticheskie-organizatsii.html

ПРАКТИКУМ з теми 2. Теоретичні й організаційні основи соціальної статистики

Мета практикуму: уточнити теоретичні підходи до проведення статистичних обстежень; виробити у здобувачів навичок проведення соціологічної експертизи Закону України «Про державну статистику» та проблем в організації сучасної статистики.

Групова дискусія: Сутність і практика реалізації Закону України «Про офіційну статистику»

1. Зробіть експертизу нового Закону України «Про офіційну статистику», що діє з 1 січня 2023 року. Які положення цього Закону доцільно враховувати соціологам при використанні статистичних даних? А які аспекти не знайшли відображення в ньому і потребують доопрацювання?

2. Назвіть систему органів державної статистики України. Окресліть основні напрямки співпраці соціологів (соціологічних центрів) з цими органами.

3. Поясніть, чому в Україні забороняється втручання будь-яких державних органів та органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб, об'єднань громадян, посадових та інших осіб у державну статистичну діяльність, зокрема, з питань змісту статистичної інформації, вибору джерел її отримання, статистичної методології, форм і термінів збирання та поширення даних статистичних спостережень. Яку небезпеку може нести таке втручання?

4. Назвіть елементи, які включає в себе звітно-статистична документація.

5. Складіть перелік джерел інформації, які можуть використовувати органи державної статистики з метою складання статистичної інформації.

6. Назвіть основні права та обов'язки респондентів, які беруть участь у статистичних обстеженнях. У яких випадках у статистичній практиці допускається грошова компенсація респондентам?

7. Обґрунтуйте, чому потрібен дозвіл органів державної статистики у разі змін строків подання респондентами статистичних даних?

8. Назвіть тих, хто має право на зведену знеособлену статистичну інформацію та для яких цілей.

9. Визначте, чи забезпечується і як саме фізичним особам вільний і безкоштовний доступ до статистичної інформації, яка стосується їх особисто.

10. Опишіть, яка статистична інформація і чому є конфіденційною.

11. Складіть перелік джерел інформації, які можуть використовувати органи державної статистики з метою складання статистичної інформації.

12. Назвіть види статистичної інформації, на які не розповсюджується заборона на їхнє поширення, та основні шляхи доступу користувачів до статистичної інформації.

13. Опишіть основні права і обов'язки соціологів як користувачів офіційної державної статистичної інформації.

Питання для дискусії

Чому зближення статистичної науки та практики є трендом розвитку сучасної статистики?

Які переваги, вади та обмеження мають централізована й децентралізована форми організації статистики?.

Які існують труднощі на шляху переходу статистичних служб України на європейські стандарти?

Рекомендовані теми рефератів

Проблеми гармонізації державної статистики України зі статистичною системою ЄС.

Особливості організації статистики в різних країнах (на прикладі Японії, США, Великої Британії, Франції та ін.).

Організація статистичної діяльності та статистичної звітності у цифрову епоху.

Особливості організації статистики в Україні в умовах децентралізації.

Завдання

1. Наведіть приклади (мінімум три) дії статистичної закономірності в соціальних процесах у сучасній Україні. Визначте конкретний соціальний зміст цих закономірностей та загальний механізм їх дії.

2. Складіть перелік найбільш суттєвих ознак, які характеризують такі одиниці статистичного спостереження, як: волонтер, вчитель; ляльковий театр, соціальний працівник; неповнолітній правопорушник; безробітний; університет; кінно-спортивна школа; універсам.

3. Складіть перелік переваг та недоліків, які мають такі види статистичного обстеження у соціальній статистиці: суцільне обстеження; обстеження основного масиву; обстеження вибіркоким методом; обстеження монографічним методом.

4. Відомо, що зведення та групування статистичних даних призводить до втрати частини інформації. А що набувається в результаті зведення та групування статистичних даних? Наведіть приклади.

5. Яка форма організації статистики (централізована чи децентралізована) найбільш доцільна для сучасної України. Аргументуйте свою відповідь.

6. Які інструменти використовуються в європейській практиці в наші дні для налагодження контактів з користувачами статистичної інформації? Які з цих інструментів доцільно використовувати в Україні. Які заходи можуть підвищити ефективність взаємодії статистичних служб і держави та суспільства в сучасній Україні?

7. Користуючись даними збірника «Статистичний щорічник України ...», наведіть приклади групувань, які застосовуються в соціальній статистиці: типологічного; структурного; аналітичного. У кожному прикладі групування визначте: а) ознаку, за якою проведене групування; б) практичне застосування даного групування.

8. Зверніться до збірника «Статистичний щорічник України ...». Наведіть приклади: а) абсолютних статистичних величин; б) відносних статистичних величин (структури, динаміки, порівняння, інтенсивності); в) середніх величин. Розкрийте особливості, зміст, принцип обчислювання та умови використання кожної з цих величин у соціальній статистиці.

9. Переписи є важливим видом статистичного спостереження. Нижче наведено перелік статистичних переписів, які наразі проводяться у США:

- населення* – кожні 10 років (за роки, які закінчуються на «0»);

- *житлового фонду* – кожні 5 років (за роки, які закінчуються на «4» і «9»);
- *підприємств торгівлі та сфери послуг* – кожні 5 років (за роки, які закінчуються на «2» і «7»);
- *галузей промисловості* – кожні 5 років (за роки, які закінчуються на «2» і «7»);
- *державних цінних паперів* – кожні 5 років (за роки, які закінчуються на «2» і «7»).

А які переписи проводяться в сучасній Україні? Розробіть і заповніть таблицю «SWOT аналіз використання даних переписів населення України в соціологічних дослідженнях».

10. У статистиці під домогосподарством розуміється соціально-економічний осередок суспільства, який складається з осіб (однієї чи групи), які мешкають в одному житловому приміщенні й ведуть спільне господарство (мають спільні витрати з харчування, утримання житла тощо). Визначте завдання статистичного вивчення домогосподарств. Які існують джерела інформації для статистичного вивчення домогосподарств? Розробіть класифікацію домогосподарств, яку доцільно використовувати в соціальній статистиці. Визначте, у чому полягає специфіка домогосподарства як об'єкта статистичного і соціологічного вивчення.

11. Назвіть характеристики (ознаки), за допомогою яких можна вивчати диференціацію домогосподарств та такими ознаками:

- за демографічним складом;
- за структурою зайнятості їх членів;
- за масштабами, організацією та ефективністю індивідуально-сімейної трудової діяльності;
- за рівнем та структурою доходів; за рівнем та структурою особистого споживання матеріальних благ та послуг.

12. Розкрийте сутність принципів діяльності статистики: професійна незалежність статистики; конфіденційність первинної статистичної інформації; єдність кількісного і якісного аналізу; систематичність і комплексність при роботі зі статистичними даними; робота з поняттями, які інтерпретуються однозначно; статистична освіченість користувачів даних статистики.

Як, на ваш погляд, можна забезпечити дотримання цих принципів в статистичній практиці України? Обґрунтуйте свою відповідь.

13. Запропонуйте параметри оцінки ефективності національних статистичних систем. Якою мірою, на ваш погляд, цим параметрам відповідає статистика сучасної України?

Рекомендована література

Основна

Закон України «Про офіційну статистику».
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

Гриценко А. А. Економіко-інформаційний імператив нової статистичної парадигми: монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ, 2020. 436 с.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 10-54.

Статистика: підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 235-256, 264-295.

Україна у цифрах. Статистичний збірник. 2022 / Державна служба статистики. Київ, 2023. 34 с.
https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/08/zb_Ukraine_in_figures_22.pdf

Допоміжна

Герасименко С. С. Роль статистичної інформації в інформатизованому суспільстві. *Статистика України*. 2020. № 2-3. С. 4-11.

Голубова Г. В. Нові виклики інформаційного контенту в Україні. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2020. №1-2. С. 91-96.

Заєць С. В. Якість офіційної статистичної інформації: підходи та міжнародна практика оцінювання. *Статистика України*. 2020. № 1. С. 4-15.

Каленська В. П. Актуальні проблеми розвитку державної статистики. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Випуск 34. С. 30-34.

Корепанов О. С. Методологія індексного аналізу рівня розвитку інформаційного суспільства. *Статистика України*. 2018. № 80(1). С. 6-15.

Осауленко О. Г. Досвід упровадження національних принципів діяльності в органах державної статистики України. *Статистика України*. 2017. № 1(76). С. 56-60.

Пальян З. О. Статистика у цифрову епоху: наукові здобутки професіоналів і початківців. *Статистика України*. 2019. № 85(2). С. 98-100.

Пугачова М. М., Гладун О. М. Реєстри населення як ядро системи реєстрів у північноєвропейських країнах. *Демографія та соціальна економіка*. 2020. № 4 (42). С. 3-24. <https://dse.org.ua/archive/42/1.pdf>

Саріогло В. Г. Прикладні аспекти використання великих даних для розв'язання окремих проблем статистики // Нові джерела та методи поширення даних у статистиці: Матеріали XVII Міжнародної наук.-практ. конф. з нагоди Дня працівників статистики. Київ: Інформаційно-аналітичне агентство, 2019. С. 67-69.

Стандартні звіти з якості державних статистичних спостережень. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/suya/st_zvit/st_zvit.htm

ПРАКТИКУМ з теми 3. Статистика руху і соціального складу населення

Мета практикуму: сформувати у здобувачів навички роботи зі статистичними даними, які характеризують рух, структуру і соціальний склад населення.

Приклади тем рефератів

Статистичне оцінювання Сучасні тенденції і перспективи чисельності та складу населення України: статистичне оцінювання.

Завдання

1. Ознайомтеся з інструкцією і формуляром переписів населення України 1979 р., 1989 р., 2001 р., 2010 р. (пробний перепис).

Визначте:

- Мету кожного перепису; об'єкт спостереження; критичний момент та термін проведення перепису; спосіб спостереження.
- Особливості цих переписів.
- Де і як використовуються (або можуть використовуватися) їх дані.
- Як дані переписів можна використати в соціологічних дослідженнях.

Наведіть приклади.

Роздатковий матеріал (Див. Додаток):

- ◆ „Всесоюзний перепис населення 1979 р. Переписний лист”.
- ◆ „Всесоюзний перепис населення 1989 р. Переписний лист”.
- ◆ „Всесоюзний перепис населення 2001 р. Переписний лист”.
- ◆ “Пробний перепис населення України 2010 р.”

2. Користуючись даними збірника «Статистичний щорічник України ...», проаналізуйте соціальний склад населення, визначте динаміку його змін за останні два десятиліття. Які чинники зумовлюють, на вашу думку, зміни в складі населення України? За якими групами врахувався соціальний склад населення нашої держави при переписах населення 1979 р., 1989 р і 2001 р., 2010 р? Які нові соціальні групи, що формуються в наш час, має враховувати наразі вітчизняна статистика?

3. За даними збірника «Статистичний щорічник України ...» за останні 5 років побудуйте динамічні ряди чисельності населення України, питомої ваги в ньому чоловіків та жінок, міського та сільського населення. Як ви вважаєте, які

процеси зумовлюють збільшення міського населення (урбанізацію) у нашій державі? А чим пояснюється зміна співвідношення чоловіків і жінок у складі населення?

4. Сформулюйте об'єкт, ціль вибіркового статистичного спостереження і розробіть анкету по темі «Образ соціальної структури у свідомості населення міста (сприйняття різними соціальними групами соціальної нерівності)». Складіть перелік чинників, які, з одного боку, визначають динаміку соціальної структури суспільства, а з другого – впливають на сприйняття людиною (групою) соціальної структури та свого місця в ній.

5. У статистиці вивчаються такі категорії населення, як: *Постійне населення* – це населення, яке постійно проживає на момент перепису на даній території, враховуючи тимчасово відсутніх. *Наявне населення* – населення, яке знаходиться на момент перепису на даній території, враховуючи тимчасово проживаючих. Для чого виділяються ці категорії населення? Де, ким і як використовуються статистичні дані а) про постійне населення і б) про наявне населення.

6. У статистиці розробляється показник очікувана тривалість життя при народженні – це кількість років, яку в середньому належить прожити даному поколінню народжених за умови, що протягом всього життя цього покоління (при переході його з одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах. Отримується шляхом обчислення таблиць смертності і очікуваної тривалості життя. Розробіть перелік чинників, які впливають на очікувану тривалість життя населення в сучасній Україні.

Рекомендована література

Основна

Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. С. 372-401.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 212-227.

Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002–2019 рр.: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2020. 174 с.

Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. Статистична інформація / Багатогалузева статистична інформація / Жінки та чоловіки / Демографічна та соціальна статистика / Освіта. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. Київ, 2020. С. 29-46.

Допоміжна

Аксьонова С. Ю., Слюсар Л. І. Особливості народжуваності та шлюбності у столицях східноєвропейських країн. *Демографія та соціальна економіка*. 2020. № 3. С. 37-58.

Аргау А. С. Багаторівневе моделювання смертності дітей віком до 5 років та фактори ризику. *Статистика України*. 2021. № 92(1). С. 34-46.

Лавер О., Матяшовська Б. Людські втрати української держави у війнах і конфліктах ХХІ століття. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2019. № 1. С. 66-86.

Населення України / Держстат України. Київ, 2022. 187 с. https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/10/zb_nasel%20_2021.pdf

Пугачова М. В., Гладун О. М. Реєстри населення як ядро системи реєстрів у північноєвропейських країнах. *Демографія та соціальна економіка*. 2020. № 4. С. 3-24.

Пугачова М. В., Гладун О. М., Виноградова М. В. Використання систем електронних реєстрів при проведенні переписів населення. *Статистика України*. 2020. № 91(4). С. 32-44.

Рингач Н. О. Смертність унаслідок зовнішніх причин в Україні: життя, які можна було зберегти. *Статистика України*. 2020. № 2-3(89-90). С. 96-106.

Рингач Н. О. Втрати, спричинені смертністю в результаті самогубств в Україні. *Статистика України*. 2017. № 2(77). С. 70-78.

Таблиці народжуваності, смертності та середньої очікуваної тривалості життя. 2021. / Держстат України. Київ, 2022. 68 с.
https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/08/zb_tabl_nas_2021.pdf

Українська міграція в умовах глобальних і національних викликів XXI століття / наук. ред. У. Я. Садова. Львів, 2019. 110 с.

Українське суспільство: міграційний вимір: нац. доповідь / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. 396 с.

Чугаєвська С. В., Франовський А. Ц., Сарана О. А. Статистичні підходи до оцінки чисельності населення: регіональний та національний аспекти. *Статистика України*. 2020. № 91 (4). С. 45-53.

Шевчук П. Є. Динаміка та структура народжуваності в найбільших містах України на початку XXI ст. *Демографія та соціальна економіка*. 2020. № 1. С. 3-19.

ПРАКТИКУМ з теми 4. Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття

Мета практикуму: виробити у здобувачів навички проведення соціологічної експертизи бланків статистичних опитувань з питань зайнятості населення, ринку праці і безробіття.

План

1. Завдання статистики зайнятості і безробіття. Показники статистики зайнятості.

2. Статистичний аналіз безробіття: показники, напрямки статистичного аналізу, джерела статистичної інформації. Рівень безробіття за методологією МОП. Статистичний портрет безробітного.

3. Сучасний стан і тенденції зайнятості в Україні в оптиці статистики. Ринок праці України до 2022 року та в умовах воєнного стану.

Завдання

1. Проведіть соціологічну експертизу опитувального листа «Анкета вибіркового обстеження населення з питань економічної активності».

Роздатковий матеріал: «Анкета вибіркового обстеження населення з питань економічної активності».

Питання для дискусії

- Які проблеми вивчення зайнятості за допомогою статистичних опитувань існують в українській статистиці? Яку роль при цьому відіграє співпраця з міжнародними організаціями і соціологами?
- Чому опитуванню підлягають лише особи віком 15-70 років, які постійно проживають в домогосподарстві? Як називається категорія населення у цьому віці?
- Яка процедура проведення цього обстеження (ким подається, кому подається, термін подання)?
- За допомогою яких ознак в процесі обстеження визначається належність респондентів до зайнятого населення?

- Які характеристики зайнятого населення фіксуються в ході обстеження?

- Як вимірюється мотивація самовиключення респондента із зайнятості (відмова шукати роботу; причина, через яку не було необхідності у роботі та ін.) ?

- Які характеристики місця роботи фіксуються в ході статистичного обстеження?

- Які ознаки застосовуються для статистичного вивчення безробіття і характеристик безробітного?

2. Поміркуйте над тим, які статистичні дані і за допомогою яких джерел необхідно отримати для того, щоб вирішити наведені нижче завдання статистики зайнятості:

- Визначення чисельності трудових ресурсів (у т.ч. кількості населення у віці молодше працездатного, працездатному та старше працездатного).

- Визначення перспективної чисельності трудових ресурсів.

- Аналіз економічної активності населення за статтю, віковими групами, рівнем освіти, видами економічної діяльності.

- Аналіз структурних зрушень у трудовій зайнятості.

- Аналіз стану ринку праці, попиту та пропозиції робочої сили, вивільнення працівників.

- Аналіз рівня безробіття та соціального складу безробітних.

- Аналіз стану укладання колективних договорів за видами економічної діяльності.

3. Зайнятість населення в статистиці вивчається насамперед за допомогою виокремлення категорій статистичного обліку населення, що має відношення до сфери праці та зайнятості. Як визначаються такі категорії населення:

- населення, зайняте в усіх сферах економічної діяльності;

- населення, зайняте в галузях економіки;

- економічно активне населення; економічно неактивне населення;
- зареєстровані безробітні згідно Закону України „Про зайнятість населення”; безробітні за методологією МОП?

Кого і чому не враховують у кількості зайнятого населення?

4. Здобувачі виконують завдання в 4 групах. Кожна група розробляє аналітичну довідку за матеріалами офіційної статистики України.

Орієнтовні теми аналітичних довідок

Здобувачі можуть підготувати одну з аналітичних довідок як індивідуально, так і у складі групи (2-4 особи). Теми:

1. Динаміка кількості зареєстрованих безробітних в Україні за статтю та місцем проживання за період з 2019 по 2022 рр.

2. Динаміка працевлаштування не зайнятих трудовою діяльністю громадян в Україні за статтю за період з 2019 по 2022 рр.

3. Динаміка попиту та пропозиції робочої сили в Україні за статтю за період з 2019 по 2022 рр.

4. Динаміка зареєстрованого безробіття та середнього розміру допомоги по безробіттю в Україні за період з 2019 по 2022 рр.

В аналітичній довідці мають міститися такі елементи:

- *назва довідки;*
- *загальна характеристика ситуації в сфері зайнятості, що склалася станом на 2022 р.;*
- *характер динаміки показників, які відображають ситуацію на ринку праці і в сфері зайнятості;*
- *прогнозна оцінка ситуації в сфері зайнятості та її вплив на соціально-економічний розвиток України;*
- *заходи, які доцільно вжити уряду, місцевим органам влади для запобігання можливих негативних наслідків ситуації, що склалася на ринку праці і в сфері зайнятості.*

Аналітична довідка, підготовлена кожною групою, оприлюднюється на семінарському занятті й обговорюється.

Рекомендована література

Основна

Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. С. 402-432.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 227-244.

Економічна активність населення України. 2018: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2019. 205 с.

Зовнішня трудова міграція населення (за результатами модульного вибіркового обстеження): стат. бюл. / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 36 с.

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 47-69.

Допоміжна

Білоусова О. С. Переваги та недоліки індикаторів оцінки процесів активного старіння. *Статистика України*. 2018. № 82(3). С. 26-39.

Майданік І. П. Темпоральні характеристики зовнішньої трудової міграції в Україні / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ, 2020. 255 с.

Методологічні положення обстеження робочої сили: затверджені наказом Держстату від 06.07.2018 р. № 128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-18/sp:max25>

Позняк О. В., Малиновська О. А., Майданік І. П., Овчиннікова О. Р. Мігранти з неврегульованим статусом в Україні. Аналітичне резюме. https://idss.org.ua/arhiv/IRREGULAR%20MIGRANTS%20IN%20UKRAINE_UKR_FINA.pdf

Саріогло В. Г., Огай М. Ю. Оцінка потреб у заміщенні робочої сили в Україні, обумовлених її вибуттям за віком та трудовою міграцією. *Статистика України*. 2019. № 84(1). С. 35-43.

Рівень участі населення в робочій силі за регіонами (2019) / Статистична звітність України. URL: www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2009/rp/rp_reg/reg_u/arh_rean_u.htm

Ткаченко Л. Г. Інформаційне забезпечення статистичної оцінки попиту на ринку праці України. *Статистика України*. 2021. № 93(2). С. 101-108.

Ткаченко Л. Г. Розширення аналітичних можливостей обстеження робочої сили. *Статистика України*. 2019. № 87(4). С. 14-20.

Ткаченко Л. Г. Використання реєстрових даних у статистичних дослідженнях зайнятості. *Статистика України*. 2022. № 96 (1). С. 82-89.

Як збільшити зайнятість жінок і чому це важливо для економіки? Аналітична записка. Центр економічної стратегії. 01.10.2019 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/1fE8T45r-OWBYXxGZiGS13CPF0ItGGYZ-/view>

Офіційний сайт Бюро статистики праці США. URL: <https://www.bls.gov/home.htm>

Офіційний сайт Державної служби зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua>

Ринок праці України в умовах воєнного стану: деякі аналітичні оцінки / Національний інститут стратегічних досліджень. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-04/oglyad_rinokpraci_0.pdf

Український ринок праці: імперативи та можливості змін : колективна монографія / за наук. ред. І.Л. Петрової, В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». Електрон. дані. К., 2018. 356 с. <http://ief.org.ua/docs/mg/306.pdf>

ПРАКТИКУМ з теми 5. Статистика рівня життя і бідності, доходів населення та споживання

Мета практикуму: формування у здобувачів здатності роботи зі статистичними даними щодо рівня життя і бідності, доходів населення та споживання.

5.1. Статистика рівня життя і бідності

План

1. Поняття «рівень життя» та його межі в статистичній практиці. Сутність категорії якість життя.
2. Показники і чинники формування рівня життя населення: статистичний вимір.
3. Обстеження умов життя домогосподарств як інформаційна база статистики рівня і якості життя населення.
4. Статистичне оцінювання бідності.
5. Індекс людського розвитку.

Питання для дискусії

- У чому полягає сутність поняття «рівень життя» та які його межі в статистичній практиці?
- Чому на практиці рівень життя населення характеризують не рівнем задоволення потреб, а рівнем споживання благ?
- Чому використання узагальнюючих показників, які можуть бути обчислені за даними статистичної звітності, що складається на підприємствах та в установах галузей народного господарства, має обмежений характер?
- Які проблеми виникають при розробці показників статистики бюджетів сімей (домогосподарств)?
- З якими проблемами стикається наразі теоретичне вивчення й емпіричне вимірювання бідності, яке має понад двохсотрічну статистичну традицію?

- Чому внаслідок підвищення диференціації доходів збільшуються масштаби відносної бідності – багато людей стають бідніше відносно більш успішних груп і принципово нових можливостей?
- Чому в сучасній статистиці бідність трактується значно ширше, ніж придбання абсолютного мінімуму, необхідного для виживання, а межа бідності у переважній більшості випадків є не фізіологічним, а соціальним мінімумом?
- Які обмеження зазвичай доцільно брати до уваги при побудові межі бідності в сучасній Україні?

Рекомендовані теми рефератів

Прожитковий мінімум – базовий державний соціальний стандарт в Україні: статистичний контекст.

Ідентифікація зон бідності в статистиці в умовах надзвичайних ситуацій.

Завдання

1. Розробіть перелік чинників, які впливають на рівень життя населення в сучасній Україні (на прикладі однієї з соціальних груп або категорій населення)
2. Соціальний портрет бідності включає соціально-демографічні характеристики населення (сімей, домогосподарств), що живе нижче відповідної межі бідності. Розробіть систему статистичних показників, за допомогою яких можна скласти соціальний портрет бідності України (окремого регіону).
3. Проведіть порівняльний аналіз різних методів статистичного вимірювання бідності. Які вади має метод, при якому межа бідності пов'язується з мінімальною або середньою заробітною платою?
4. Визначте об'єкт, ціль статистичного спостереження та спроецируйте анкету вибіркового обстеження населення по темі «Громадська думка жителів м. Харкова про причини бідності та заходи її подолання».

Рекомендована література

Основна

Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. С. 613-631.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С. 245-254.

Про затвердження форм державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств". Державна служба статистики України. Наказ 05.04.2021 № 70. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0070832-21#Text>

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 70-101.

Human Development Report 2020. The next frontier Human development and the Anthropocene. URL: <http://hdr.undp.org/en/2020-report>

Допоміжна

Бідність та нерівні можливості дітей в Україні / Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. Київ, 2021. 108 с. <https://idss.org.ua/arhiv/FINAL-poverty-report-UA-web.pdf>

Васильєв О. Бідність за умовами життя в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 31. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-19>

Вітковська К. В. Методологічні аспекти оцінки рівня життя в регіонах України. *Статистика України*. 2020. № 4. С. 54-60.

Вплив коронавірусної кризи на бідність: перші наслідки для України / Черенько Л. М. та ін.; НАН України, Інститут демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Електронне видання. Київ, 2020. 76 с. URL: https://idss.org.ua/arhiv/poverty_forecast.pdf

Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу / Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Умань: Видавець "Сочінський М. М.", 2020. 456 с.

Лібанова Е., Осауленко О., Черенько Л. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту: монографія. Warsaw. RS Global Sp. z O.O., 2020. 361 p. URL: <https://idss.org.ua/arhiv/Монографія%20Оцінка%20якості%20життя%20.pdf>

Людський розвиток в Україні: пріоритети розвитку сільських поселень у контексті децентралізації управління / за ред. Е.М. Лібанової; відп. за вип. О. В. Макарова, Т.А. Заяць; Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. Київ: Академперіодика, 2020. 354 с.

Методика вимірювання регіонального людського розвитку. URL: http://www.idss.org.ua/ukr_index/Methodika_ua.pdf

Населення України. Демографічний вимір якості життя: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2019. 396 с.

Пальчук О. І. Якість життя населення: грані проблем у фокусі перетворень. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С. 96-102. URL: global-national.in.ua/archive/21-2018/20.pdf

Подолання бідності. Щорічний звіт про виконання Плану заходів на 2019 рік з реалізації Стратегії подолання бідності. Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс]. <https://docs.google.com/viewer?embedded=true&url=http://www.msp.gov.ua/files/zvitu/zvit-2019.docx>

Приданникова Ю. Є. Комплексна статистична оцінка економічного зростання та матеріального добробуту населення регіонів України. *Статистика України*. 2018. № 83(4). С. 88-101.

Соціальні індикатори рівня життя населення: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2018. 177 с. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_sirn2017pdf.pdf

Соціальне відторгнення, нерівність та бідність дітей / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С., Реут А.Г., Васильєв О.А., Когатько Ю.Л., Заяць В.С., Клименко Ю.А.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. [Електронне видання]. Київ, 2021. 150 с. [https://idss.org.ua/arhiv/\(PDF\).pdf](https://idss.org.ua/arhiv/(PDF).pdf)

Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2019 році: статистичний збірник. Київ, 2019. 88 с.

Хижняк Л. М. Феномен бідності в оптиці соціології і соціальної статистики: теоретичний аспект. *Габітус*. 2020. № 12. С. 127-131.

Черенко Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. С. 10-82, 174-215, 216-284, 358-388.

5.2. Статистика доходів населення і споживання

План

1. Завдання статистики доходів. Склад доходів. Показники статистики доходів населення.

2. Статистичне вивчення диференціації доходів населення.

3. Статистичні показники і моделі споживання населенням товарів і послуг. Споживчий бюджет і споживчий кошик. Статистичне спостереження споживання окремими соціальними групами товарів і послуг.

Завдання

1. Скориставшись даними «Статистичного щорічника України ...», проаналізуйте динаміку споживання населенням основних продуктів харчування за останні 10 років. Порівняйте середньодушове споживання з раціональними нормами споживання. Зробіть стислий огляд.

2. Розробіть перелік чинників, які зумовлюють обсяг та структуру споживання населенням матеріальних благ та послуг в умовах надзвичайних ситуацій, війни.

Рекомендована література

Основна

Доходи та витрати населення у 2020 році / Державна служба статистики України. <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2021/03/37.pdf>

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 70-101.

Допоміжна

Лаврук І. Г., Тодорюк С. І., Кифяк В. І. Нерівність доходів населення в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 11. С. 40-44.

Назарова О., Чуприна О., Чатченко Т. Доходи та витрати населення: аналітично-статистичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-17>

Самооцінка домогосподарствами рівня своїх доходів (за даними вибіркового опитування домогосподарств у січні 2019 року): Статист. збірник. 2019. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_sdurd2018.pdf.

Сариогло В. Г. Методичні аспекти непрямого оцінювання доходів домогосподарств при визначенні права на державну соціальну підтримку. *Статистика України*. 2020. № 1. С. 16-23.

Сариогло В. Г., Лешенок У. С. Оцінка наявного доходу домогосподарств на місцевому рівні. *Статистика України*. 2020. № 2-3 (89-90). С. 32-39.

Фоміна О. О., Гоголева Н. Ф. Нерівність доходів населення в Україні: особливості економічної поведінки домогосподарств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2021. Випуск 42. № 6. С. 5-11.

ПРАКТИКУМ з теми 6. Статистика стану здоров'я, охорони здоров'я

Мета практикуму: одержання навичок аналізу статистичної інформації щодо стану здоров'я, охорони здоров'я та розробки статистичних опитувань з питань здоров'я, охорони здоров'я населення.

План

1. Соціальне значення та завдання статистичного вивчення стану здоров'я населення, охорони здоров'я. Рівень здоров'я населення та особливості його вимірювання. Показники статистики здоров'я населення.

2. Методологічні основи та показники статистики охорони здоров'я.

3. Джерела інформації та основні напрямки аналізу статистичних даних про стан здоров'я населення та охорону здоров'я.

Питання для дискусії

У чому полягає значення та які завдання статистичного вивчення стану здоров'я і охорони здоров'я?

Що означає показник «рівень здоров'я населення» та які особливості його вимірювання?

Яку роль відіграють опитування як джерело статистичних даних про стан здоров'я населення, охорону здоров'я?

Завдання

1. Здобувачі працюють індивідуально або у групах (2-4 особи). Кожна група готує аналітичну довідку за однією з тем:

- *Медичні кадри в Україні та їх динаміка за період з 2019-2023 рр.*
- *Захворюваність населення України та її динаміка за період з 2019 по 2023 рр.*
- *Заклади охорони здоров'я в Україні та їх динаміка за період з 2019-2022 рр.*
- *Санаторно-курортні та оздоровчі заклади в Україні та їх динаміка за період з 2019-2023 рр.*

Визначити: абсолютне зростання (зменшення), темп росту, темп приросту, середній темп росту відповідних показників. Використати розрахунки показників динаміки для обґрунтування висновків, представлених в аналітичній довідці. Аналітичну довідку кожна група презентує на занятті.

2. Для визначення заходів, спрямованих на зниження смертності населення, необхідним є аналіз повікової смертності та її причин. Серед цих показників найбільшою мірою відображають вплив соціальних умов життя населення, показники дитячої смертності. Вони є також якісним критерієм оцінки діяльності лікувально-профілактичних установ охорони здоров'я жінок і дітей. Розробіть перелік чинників, які впливають на показник дитячої смертності в сучасній Україні.

4. Складіть програму статистичного вибіркового обстеження громадської думки про якість медичного обслуговування у вашому місті. Реєстрація яких ознак необхідна для характеристики якості та рівня медичного обслуговування різних категорій населення?

5. Складіть програму спеціального статистичного вибіркового обстеження відношення різних категорій населення (чоловіків і жінок, зайятих і незайнятих у суспільному виробництві, працівників фізичної та розумової праці тощо) до свого здоров'я.

Рекомендована література

Основна

Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні. Ситуаційний аналіз / Д. Богдан, А. Бойко, А. Василькова та ін. Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». Київ, 2019. 133 с.

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 123-142.

Допоміжна

Індекс здоров'я. Україна. 2019. <http://healthindex.com.ua/>

Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження: колективна монографія / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.

Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні. Ситуаційний аналіз / Д. Богдан, А. Бойко, А. Василькова та ін. Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». Київ, 2019. 133 с. <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/HRH-situational-analysis-2019.pdf>

Концепція розвитку електронної охорони здоров'я. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. <https://ehealth.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/Pro-shvalennya-Kontseptsii-rozvy...-vid-28.12.2020-1671-r-Tekst-dlya-druku.pdf>

Національний портал стратегічної інформації у сфері громадського здоров'я. <https://npsi.phc.org.ua>.

Пальян З. О., Золотенкова О. І., Савченко А. С. Пандемія COVID-19 в Україні: оцінювання перебігу, аналіз думок. *Статистика України*. 2021. № 93 (2). С. 67-78.

Пандемія виявила серйозні недоліки в системах охорони здоров'я в Європі – доповідь ОЕСР. URL: <https://www.dw.com/uk/pandemiia-vyivavyla-seriozni-nedoliky-v-systemakh-okhorony-zdorovia-u-yevropi-dopovidoest/a-55664459>

Рингач Н. О. Грамотність з питань здоров'я і досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. *Демографія та соціальна економіка*. 2020. № 2. С. 71-88.

Рингач Н. О. Статистична оцінка поінформованості населення працездатного віку щодо шкідливого вживання алкоголю як фактора ризику серцево-судинних захворювань (публікується англійською мовою). *Статистика України*. 2019. № 1. С. 70-77.

Самооцінка населенням стану здоров'я та рівня доступності окремих видів медичної допомоги у 2021 році (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2021 року) / Статистичний збірник. Державна служба статистики України. Київ, 2022. 143 с. https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2022/zb/03/zb_snsz_21.pdf

Тарлопов І. О. Соціальна статистика послуг системи охорони здоров'я: виклики пандемії COVID-19. *Ефективна економіка*. 2021. <http://www.economy.nayka.com.ua/p>

Ціщик Р. В., Котис Н. В. Оптимізація управління закладом охорони здоров'я на основі статистичних методів. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31 (70). № 4. С. 126-132.

World Health Statistics. 2023. Monitoring health for the SDGs Sustainable Development Goals. 130 p. file:///C:/Users/user/Downloads/9789240074323-eng.pdf

ПРАКТИКУМ з теми 7. Моральна і правова статистика

Мета практикуму: сформувати у здобувачів навички використання статистичної інформації щодо стану сфери моралі і права та взаємодії статистики моралі і права і соціології моралі, соціології права.

7.1. Моральна статистика

План

1. Поняття і задачі моральної статистики. Відмінність моральної статистики від інших галузей соціальної статистики.
2. Коло явищ і процесів, що відображає моральна статистика. Основні показники моральної статистики та напрямки аналізу статистичних даних про моральні/духовні явища (процеси).
3. Сфери і проблеми використання даних моральної статистики.

Рекомендовані теми рефератів

Історія формування та розвитку моральної статистики та її сучасний стан.
Співвідношення і проблеми взаємодії моральної статистики і соціології моралі.

Статистичне вивчення самогубств.

Насильство як соціальна проблема суспільства у вимірі статистики і соціології.

Статистичні показники, що характеризують соціально небезпечні явища (бродяжництво, проституція, алкоголізм, наркоманія).

Статистичне і соціологічне вивчення волонтерства.

Завдання

1. Розкрийте специфіку моральної статистики як напряму статистичних досліджень, що включає збирання кількісних даних щодо моральних та інтелектуальних характеристик різних верств населення в сучасному цифровому суспільстві.
2. Проведіть порівняльний аналіз джерел інформації моральної статистики, таких як дані статистичної звітності, переписи населення, спеціальні вибіркові

обстеження, статистичні опитування, відомчий облік. Розкрийте можливості, переваги та вади цих джерел.

Рекомендована література

Основна

Галицька Е. В. Моральна статистика: історичний аспект. *Статистика України*. 2022. № 3-4. С. 174-181.

Статистика моральна. <https://school.home-task.com/statistika-moralna/>

Допоміжна

Актуальні проблеми сімейного насильства : монографія / за заг. ред. Т.О.Перцевої та В.В. Огоренко. Дніпро, 2021. 188 с.

Блага А. Б. Динаміка домашнього насильства в умовах війни. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 355-358. http://sej.org.ua/1_2023/86.pdf

Єфімов М. Наукова полеміка стосовно генези розуміння моральності як наукової категорії. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 1. С. 234-239.

Єфімов М. М. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти моральності: наукові та праксеологічні основи : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 392 с.

Завальна Ж. В., Григорян М. Р. Моральні цінності в публічних та приватних галузях законодавства. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2021. Випуск 30. С. 151-158.

Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник / Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. К.: ФОП Нічога С.О, 2020. 196 с.

Ковальова О., Пекарський С. Виявлення та розслідування кримінальних правопорушень проти моральності: пошукові заходи та експертне забезпечення. *Криміналістичний вісник*. 2021. № 36 (2). С. 69–81. <https://doi.org/10.37025/1992-4437/2021-36-2-69>

Рингач Н. О. Втрати, спричинені смертністю в результаті самогубств в Україні. *Статистика України*. 2017. № 2. С. 70-78.

Рогожа М. М. Специфіка моралі доби плинної сучасності // Українські культурологічні студії : збірник наукових праць / гол. ред. А. Є. Конверський ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2019. № 1 (4). С. 24-35

Хоменко М. Співвідношення морального та правового аспектів оцінки злочинів, пов'язаних із наданням медичної допомоги. *Кримінальне право*. 2019. № 4. С. 233-237.

7.2. Правова статистика

План

1. Предмет, об'єкти, завдання, галузі правової статистики. Співвідношення правової статистики і соціології права.

2. Джерела статистичної інформації про правові явища (процеси). Групування та класифікації у правовій статистиці.

3. Основні показники правової статистики та напрямки аналізу статистичних даних про правові явища (процеси).

Питання для дискусії

1. Чи відображається у статистичних даних латентна злочинність?

2. Які перешкоди стоять на шляху розвитку правової статистики в Україні?

3. Що є об'єктом досліджень у правовій статистиці?

4. Де використовуються дані правової статистики і для яких цілей? Хто є користувачем даних правової статистики?

5. Які переваги та обмеження мають статистичні методи, що використовуються у правовій статистиці?

Рекомендовані теми рефератів

Історія становлення і проблеми розвитку правової статистики.

Джерела статистичної інформації про правові явища (процеси).

Основні показники правової статистики та напрями аналізу статистичних даних про правові явища (процеси).

Організація правової статистики в різних країнах.

Задача

Є такі дані про смертність населення Харківської області від вбивств та самогубств (осіб):

	1990	2000	2001	2002	2003	2004
Вбивств	280	384	316	261	246	248
Самогубств	707	1057	885	677	677	656
від самогубств загинуло чоловіків – всього	553	855	711	551	530	552
у т.ч. у працездатному віці	393	609	474	393	360	408
старше працездатного віку	154	233	215	155	167	140
жінок – всього	154	202	174	126	147	104
у т.ч. у працездатному віці	62	86	60	47	48	44
старше працездатного віку	91	113	109	77	98	60

Визначте динаміку вбивств і самогубств: 1) середній рівень ряду за 2000-2004 рр.; 2) щорічні абсолютні прирости; 3) щорічні темпи росту (за базу взяти 1990 р.); 4) щорічні темпи приросту. Зробіть висновки.

Рекомендована література

Основна

ФІЛЬМ: Вплив російсько-української війни на злочинність в Україні.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3536394-vpliv-vijni-na-zlocinnistv-ukraini.html>

Забзалюк Д. Правова статистика: навчальний посібник (у схемах і таблицях) / Д. Забзалюк, О. Савайда. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 140 с.

Мармоза А. Т. Практикум з правової статистики: навчальний посібник. 2-е видання. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 316 с.

Правова статистика. Навчальний посібник /С. М. Виганяло. Суми: 2019. С. 6-33.

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 154-160.

Допоміжна

Адміністративні правопорушення в Україні у 2018 році // Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: [http://csrv2.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/prav_zloch/adm_prp_2018 .htm .xls](http://csrv2.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/prav_zloch/adm_prp_2018.htm.xls)

Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-АП (річна) «Звіт про розгляд справ про адміністративні правопорушення та осіб, які притягнуті до адміністративної відповідальності»: Наказ Державної служби статистики України від 06.07.2018 р. №120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0120832-18>

Шехавцов Р. М., Хавронюк М. І. Звіт щодо кримінальної статистики в Україні. Київ, 2019. 80 с. <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/1568808134cplr.-report-on-criminal-statistics-in-ukraine.pdf>

ПРАКТИКУМ з теми 8. Статистика окремих галузей сфери обслуговування населення

Мета практикуму: формування у здобувачів навичок роботи зі статистичними даними, що характеризують сферу послуг та розробки статистичного інструментарію з вивчення розвитку окремих галузей сфери обслуговування населення.

План

1. Особливості і завдання статистичного вивчення послуг.
2. Показники статистики житлово-комунального та транспортного обслуговування населення. Показники статистики обслуговування населення підприємствами торгівлі й громадського харчування, побутового обслуговування.
3. Сутність, проблеми та основні показники статистики освіти, статистики культури, статистики туризму, статистики мистецтва.
4. Джерела статистичної інформації про сферу обслуговування населення та основні напрями статистичного аналізу її стану й розвитку.

Питання для дискусії

Які завдання статистичного вивчення послуг в цифровому суспільстві?

Яких змін зазнають наразі показники статистики обслуговування населення підприємствами торгівлі і громадського харчування і чому?

Яких змін зазнають наразі і чому показники статистики побутового обслуговування населення; житлово-комунального обслуговування населення статистики послуг транспорту?

У чому полягають особливості статистичного вивчення та прогнозування попиту населення на товари і послуги у цифрову епоху?

Рекомендовані теми рефератів

Статистичне дослідження книговидавництва в Україні.

Особливості та динаміка туристичних послуг в сучасному світі.

Завдання

1. Розробіть анкету для вибіркового статистичного обстеження населення міста N за однією з наведених тем:

- Задоволеність населення організацією обслуговування туристичними фірмами.

- Задоволеність населення якістю обслуговування в перукарнях.
- Задоволеність населення якістю телебачення.
- Задоволеність населення якістю радіо.
- Задоволеність населення роботою готелів.
- Задоволеність населення роботою метрополітену.
- Задоволеність населення роботою продовольчих магазинів.
- Задоволеність населення якістю обслуговування в 51 перукарнях.
- Задоволеність населення роботою міського транспорту.
- Задоволеність населення роботою залізничного транспорту.
- Задоволеність населення роботою служб аерофлоту.
- Задоволеність населення якістю обслуговування в хімчистках.
- Задоволеність населення роботою бібліотек.
- Задоволеність населення роботою дошкільних установ.
- Задоволеність населення роботою ЖКГ та житлово-експлуатаційних

об'єднань.

- Задоволеність населення роботою аптек.
- Задоволеність населення роботою відділень зв'язку.
- Задоволеність населення роботою районних поліклінік.
- Задоволеність населення роботою спортивних установ.
- Задоволеність населення якістю обслуговування в супермаркетах.
- Задоволеність населення якістю освітніх послуг.
- Задоволеність населення якістю мобільного зв'язку.
- Задоволеність населення роботою інтернет-магазинів.

2. Послуги відіграють важливу роль в житті людини. У практиці статистики до послуг прийнято відносити різні види діяльності, що не

створюють матеріальних благ, тобто це результати діяльності у невиробничій сфері. Наведіть та схарактеризуйте різні підходи до класифікації послуг, які використовуються в соціальній статистиці.

Рекомендована література

Основна

Заклади культури, фізичної культури і спорту України у 2017 році
Статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ, 2018. 95 с.

Емпіричні і статистичні методи в дослідженні ринку товарів і послуг: навч. посіб. / І. С. Благун [та ін.] Козик В.В.; Фещур Р.В.; Дмитришин Л.І. ред. В. П. Кічор. Львів: Растр-7, 2019. 210 с.

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. С. 102-106, 143-153.

Допоміжна

Житлові умови населення: чинники, сучасний стан і політика регулювання / Л.М. Черенько, С.В. Полякова, В.С. Шишкін, В.С. Заяць, Ю.Л. Когатько, О.А. Васильєв, А.Г. Реут, Ю.А. Клименко, Т.В. Новосільська; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2020, 258 с.

Никифорок О. І., Стасюк О. М., Чмирьова Л. Ю., Федяй Н. Цифровізація в транспортному секторі: тенденції та індикатори розвитку. Частина 1. *Статистика України*. 2019. № 3. С. 70-81. Частина 2. *Статистика України*. 2019. № 87 (4). С. 48-64.

Освіта України в умовах воєнного стану. Інформаційно-аналітичний збірник / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2022. 358 с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2022/Mizhn.serpn.ped.nauk-prakt.konferentsiya/Inform-analitic.zbirn-Osvita.Ukrayiny.v.umovakh.voyennoho.stanu.22.08.2022.pdf>

Як подолати неефективність. комунальних підприємств? Аналітична записка. 2020. <https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/Як-подолати-неефективність-комунальних-підприємств.pdf>

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ (АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА)

Контрольна робота виконується індивідуально здобувачами самостійно у формі аналітичної довідки. Здобувачі проводять статистичний аналіз за обраною з рекомендованих або запропонованою самостійно темою за період з 2000 р., що складає не менше 5-ти років (період здобувачі визначають самостійно), порівнюючи статистичні дані України та однієї з країн Європейського Союзу.

ЗАВДАННЯ. Скориставшись статистичними даними щодо соціально-соціального розвитку України та однієї з країн Європейського Союзу (здобувачі обирають 5-річний період), підготувати аналітичну довідку за однією з рекомендованих або запропонованих та узгоджених з викладачем тем.

Приклади тем аналітичної довідки:

- 1) Середньостатистичний мешканець України та однієї з країн ЄС за період
- 2) Статистичний аналіз стану житлових умов міських мешканців України та однієї з країн ЄС за період
- 3) Статистичний аналіз стану житлових умов сільських мешканців України та однієї з країн ЄС за період
- 4) Статистичний аналіз можливостей відпочинку громадян: будинки відпочинку, санаторії України та в одній з країн ЄС за період
- 5) Спортивні клуби, басейни, спортивні зали України та в одній з країн ЄС: статистичний аналіз за період
- 6) Ринок Інтернет-послуг в Україні та в одній з країн ЄС: статистичний аналіз за період
- 7) Рівень і динаміка злочинності в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 8) Статистика надзвичайних пригод в Україні та в одній з країн ЄС за період

- 9) Статистичний аналіз підліткової злочинності в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 10) Статистичний аналіз стану дошкільної освіти і виховання в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 11) Статистичний аналіз стану шкільної освіти в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 12) Статистичний аналіз стану вищої освіти в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 13) Динаміка доходів і споживчих витрат населення України та однієї з країн ЄС за період
- 14) Статистичний аналіз диференціації доходів населення України та однієї з країн ЄС за період
- 15) Статистичний аналіз споживання населенням матеріальних благ (послуг) в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 16) Статистичний аналіз рівня зайнятості і безробіття в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 17) Пенсіонери як соціально-демографічна група: на прикладі України та однієї з країн ЄС за період
- 18) Статистичний аналіз стану навколишнього середовища в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 19) Статистичний аналіз ринку житла в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 20) Статистичний аналіз захворюваності в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 21) Статистичний аналіз ринку туристичних послуг в Україні та в одній з країн ЄС за період
- 22) Статистичний аналіз розвитку пасажирського транспорту в Україні та в одній з країн ЄС за період

Методичні поради

Підготовка аналітичної довідки має засвідчити компетентності здобувача в роботі зі статистичними даними у сфері соціальної статистики. Етапи роботи над аналітичною довідкою:

1. Вибір та обґрунтування теми.
2. Пошук статистичних даних з обраної теми з офіційних статистичних джерел.
3. Складання списку джерел статистичної інформації.
4. Аналіз статистичних даних.
5. Підготовка графічного матеріалу та оформлення тексту аналітичної довідки.
6. Підготовка презентації і презентація аналітичної довідки на практичному занятті.

Самостійна робота до частини 2 навчальної дисципліни «Статистика в соціології» передбачає, що здобувач, реалізуючи свої творчі навички, на основі засвоєного матеріалу та у відповідності до мети та завдань дисципліни у цілому, реалізує самостійний проєкт під керівництвом викладача. Робота підбиває підсумок поточного вивчення навчальної дисципліни і сприяє закріпленню отриманих знань, допомагає здобувачеві набути необхідні навички роботи з довідковою, науковою літературою, інтернет-ресурсами, а також вміння аналізувати статистичні дані.

Загальний об'єм роботи: до 15 000 знаків (з пробілами). В загальний об'єм не входить Список використаних джерел.

Вимоги до оформлення. Шрифт – Times New Roman, 14; поля: верхнє та нижнє по 2,0 см, лівє – 2,5 см, правє – 1,5 см; відступ перший рядок – 1,25 см; міжстроковий інтервал – 1,5; вирівнювання тексту «за шириною». Не забудьте про нумерацію сторінок і графічне представлення даних! Титульний аркуш входить до загальної нумерації, але номер на ньому не ставиться.

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Особливості організації соціальної статистики в різних країнах.
2. Якість статистичної інформації та шляхи її підвищення
3. Основні етапи та проблеми формування й розвитку вітчизняної статистики.
4. Розвиток національних статистичних класифікацій в Україні.
5. Об'єкти соціальної статистики.
6. Роль статистичної інформації в розвитку соціального захисту населення України.
7. Особливості організації статистики в різних країнах світу.
8. Переписи населення як джерело вивчення динаміки його соціального складу.
9. Темпи розвитку соціальної сфери в ході соціально-економічного відродження України: статистичний аналіз.
10. Статистичний аналіз диференціації доходів населення України за 2000 – 2012 рр.
11. Статистичне спостереження споживання окремими соціальними групами матеріальних благ (послуг).
12. Статистичний аналіз рівня зайнятості і безробіття в Україні за 1991 – 2012 рр.
13. Статистичне вимірювання бідності.
14. Моніторинг бідності населення.
15. Статистична оцінка наукового та науково-технічного потенціалу нашої країни за 2000 – 2004 рр.
16. Стан освіти, науки і соціально-економічний розвиток суспільства: статистичний аналіз.
17. Система статистичного моніторингу: зміст, структура, функції, призначення.
18. Структура органів державної статистики в Україні та інформаційні потоки у системі статистики.
19. Вибіркові обстеження в статистичних спостереженнях рівня та якості життя населення.
20. Статистичні спостереження за незареєстрованою економічною діяльністю.
21. Користувачі та споживачі статистичної інформації.

22. Основні функції статистичної служби у системі державного управління.
23. Структура статистичних даних: показники, форми, рубрикатори, класифікатори.
24. Основні форми подання статистичної інформації про соціальні явища і процеси.
25. Система Держкомстату України: призначення, структура і функції.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Інструкція до виконання тестових завдань

Тестування з соціальної статистики одночасно виступає процедурою оцінювання знань здобувачів і інструментом оцінювання, тобто засобом вимірювання навчальних досягнень та якості отриманих знань.

За допомогою тестів при вивченні соціальної статистики здійснюються такі види контролю, а саме: 1) поточний контроль, який дозволяє відстежувати певні важливі аспекти тем навчання, рівень засвоєння знань і вмінь здобувачів на практичних заняттях; 2) контроль залишкових знань (під час ректорського контролю), що включає перевірку залишкових знань здобувачів, їх збереженості через деякий час після вивчення розділу або курсу; 3) підсумковий контроль складають екзаменаційні тести (їх кількість зазначається в екзаменаційних білетах), вони охоплюють теми всієї навчальної дисципліни і проводяться наприкінці навчального року або курсу навчання. Тестування є також засобом самоконтролю здобувачем засвоєння ключових елементів навчального матеріалу кожної теми, дозволяє сконцентрувати увагу на тих моментах, які потребують самостійного доопрацювання або консультування з викладачем (індивідуального чи в групі).

Наведено нестандартизовані тести, які складені викладачем відповідно до навчальної програми курсу. Загалом тести орієнтовані на перевірку знання основних термінів і понять соціальної статистики та знання сутності та формул розрахунку відповідного статистичного показника.

Оцінювання тестових завдань в процесі поточного і підсумкового контролю

Використано тестові завдання простого множинного вибору, що передбачають знаходження здобувачем однієї правильної відповіді із запропонованих чотирьох варіантів. Критерієм оцінювання знань студентів і студенток для тестового формату завдань є надання правильної відповіді. Оцінювання тестів: 1 бал за правильну відповідь на кожний тест.

***Тести до практикуму з теми 1. Соціальна статистика і соціологія:
проблеми взаємодії. SWOT аналіз використання даних соціальної
статистики в соціології***

1. Яке поняття описує сукупність технічних, програмних, комунікаційних та інших засобів, що забезпечують процес збирання, збереження, оброблення, аналізу, захисту та поширення офіційної державної статистичної інформації

- а) державна статистична діяльність
- б) інформаційна система органів державної статистики
- в) статистична класифікація
- г) суцільне статистичне спостереження

2. Яке питання, за рекомендацією Х. Дарелла, доцільно ставити соціологу для перевірки статистичних даних?

- а) хто це говорить і звідки йому це відомо?
- б) чого бракує?
- в) чи не підмінено об'єкт дослідження і чи є в цьому сенс?
- г) усі зазначені вище

3. Що входить до змішаної форми статистичних систем періоду формування інформаційно-мережевого суспільства?

- а) натурально-господарський облік
- б) вартісно-економічна статистика
- в) соціально-часова статистика
- г) усе зазначене вище

4. Який засіб контролю даних на стадії спостереження за масовими соціальними явищами (процесами) вимагає сумісності даних і передбачає зіставлення відповідей респондентів за їх логічним зв'язком?

- а) логічний контроль
- б) арифметичний контроль
- в) геометричний контроль
- г) зовнішній контроль

5. Що є призначенням показників соціальної статистики?

- а) характеризувати стан справ у соціальній сфері та зміни в ній
- б) надавати дані для пояснення стану соціальної сфери, її проблем
- в) відобразити зміни після впровадження заходів у соціальній сфері
- г) усе зазначене вище

6. Яке поняття описує сукупність науково обґрунтованих способів, правил і методів статистичного вивчення масових соціально-економічних явищ та процесів, які визначають порядок збирання, оброблення і аналізу статистичної інформації?

- а) статистична методологія
- б) статистична класифікація
- в) суцільне статистичне спостереження
- г) державна статистична діяльність

7. Яке поняття описує сукупність дій, пов'язаних з проведенням державних статистичних спостережень та спрямованих на виробництво і поширення офіційної державної статистичної інформації?

- а) статистична методологія
- б) статистична класифікація
- в) суцільне статистичне спостереження
- г) державна статистична діяльність

8. Визначення якого спостереження наведено нижче: «це система поточного спостереження, оцінювання, аналізу та прогнозування основних

процесів у суспільстві з метою оперативної діагностики стану цих процесів і їх розвитку в динаміці?

- а) суцільного опитування
- б) маркетингового опитування
- в) культурологічного опитування
- г) моніторингу

9. Що називають цензом у статистиці?

- а) орган, що здійснює спостереження
- б) особу, що здійснює спостереження
- в) як орган, що здійснює спостереження, так і особу, що проводить спостереження
- г) набір кількісних та якісних обмежувальних ознак

10. Як називаються в соціальній статистиці відомості, які дають змогу здійснити пряму або непряму ідентифікацію респондента, таким чином розкриваючи індивідуальні дані про нього і враховуючи засоби, які може використати третя сторона для такої ідентифікації?

- а) конфіденційні дані
- б) індивідуальні дані
- в) метадані
- г) мікродані

Тести до практикуму з теми 2. Теоретичні й організаційні основи соціальної статистики

1. За допомогою якої кількісної характеристики соціального явища соціальна статистика вивчає його кількісну сторону?

- а) розмір явища, його склад та структура

- б) досягнутий рівень та інтенсивність розвитку явища
- в) кількісні характеристики та показники залежності між явищами
- г) усіх зазначених вище

2. Які масові явища у соціальній статистиці не мають чітко виявлених якісних і кількісних ознак?

- а) традиції, звичаї, норми поведінки, що склалися в суспільстві
- б) чисельність шкіл
- в) чисельність цифрових бібліотек
- г) обсяг матеріальних благ для споживання населення регіону

3. Яке призначення показників соціальної статистики?

- а) характеризувати стан соціальної сфери та зміни, що в ній відбуваються
- б) надавати дані для наукового пояснення стану соціальної сфери та змін, що в ній відбуваються
- в) відображати суспільні зміни після впровадження конкретних заходів у соціальній сфері суспільства
- г) усе зазначене вище

4. Який вид спостереження в соціальній статистиці передбачає ретельний та всебічний опис окремих типових одиниць сукупності, які цікавлять дослідника, з метою їх досконалого вивчення?

- а) вибіркоче обстеження
- б) монографічне спостереження
- в) обстеження основного масиву
- г) суцільне спостереження

5. Що є особливістю звітності як форми спостереження в соціальній статистиці?

а) обов'язковість (будь-яка організація зобов'язана подавати звітність за встановленим переліком показників і за формами та термінами, які визначені у встановленому порядку)

б) юридична сила (форма звітності – офіційний документ, що затверджується керівником організації і головним бухгалтером, вони несуть відповідальність за достовірність даних, правильність їх оформлення і представлення)

в) документальна обґрунтованість (статистична звітність базується на даних первинного обліку – бухгалтерського та оперативно-технічного)

г) усе зазначене вище

6. Яке опитування респондентів в соціальній статистиці передбачає, що респонденти самі заповнюють надані їм статистичні формуляри, а працівники статистичних органів інструктують їх, потім перевіряють повноту та правильність відповідей?

а) кореспондентське опитування

б) самореєстрація

в) експедиційне опитування

г) документальне опитування

7. Які різновиди статистичних закономірностей використовуються в соціальній статистиці?

а) закономірності розвитку (динаміка явищ) та закономірності структурних зрушень

б) закономірності розподілу елементів сукупності (розподіл населення за віком, статтю, місцем проживання, статусом зайнятості, професією, рівнем освіти тощо)

в) закономірності співзалежності (зв'язку між явищами)

г) усі зазначені вище

8. Як називається джерело інформації в соціальній статистиці, тобто первинний заклад або установа, від якої одержують необхідні статистичні дані?

- а) ценз
- б) одиниця виміру
- в) одиниця спостереження
- г) одиниця сукупності

9. Що містить конкретний показник соціальної статистики?

- а) якісну визначеність
- б) кількісну визначеність
- в) визначеність часу, простору або місця
- г) усе зазначене вище

10. Яка якісна ознака в соціальній статистиці має більше двох варіантів, які при цьому виражаються у вигляді понять або найменувань?

- а) атрибутивна
- б) альтернативна
- в) порядкова
- г) жодна з наведених вище

11. Який виробник офіційної статистики входить до Національної статистичної системи?

- а) центральний орган виконавчої влади з питань статистики, підприємства, установи та організації, що належать до сфери його управління
- б) Національний банк України
- в) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику
- г) усі наведені вище

12. Для якої мети створює правову основу План державних статистичних спостережень?

а) для проведення державних статистичних спостережень виробниками офіційної статистики

б) для поширення офіційної державної статистичної інформації

в) для отримання адміністративних даних виробниками офіційної статистики

г) для всього названого вище

Тести до практикуму з теми 3. Статистика руху і соціального складу населення

1. У який термін проводиться перепис населення як основне джерело інформації про склад і рух населення в соціальній статистиці?

а) щороку

б) раз у 5 років

в) раз у 10 років

г) раз у 15 років

2. Як називається населення, що постійно мешкає на момент перепису на даній території, враховуючи тимчасово відсутніх?

а) постійне населення;

б) наявне населення;

в) середньорічна чисельність населення

г) чисельність населення на дату перепису

3. Як називається статистичний показник, що показує різницю між кількістю народжених живими і кількістю померлих?

а) природний приріст населення

б) наявне населення

в) постійне населення

г) середньорічна чисельність населення

4. Як розраховується загальний коефіцієнт розірвання шлюбів?

а) це відношення кількості зареєстрованих протягом року шлюбів до середньорічної кількості населення (обчислюється в проміле)

б) це відношення кількості зареєстрованих протягом місяця шлюбів до середньорічної кількості населення (обчислюється в проміле)

в) це відношення кількості зареєстрованих протягом року шлюбів до середньорічної кількості населення (обчислюється у відсотках)

г) це відношення кількості зареєстрованих протягом року шлюбів до середньомісячної кількості населення (обчислюється у відсотках)

5. Який показник характеризує кількість років, яку в середньому належить прожити даному поколінню народжених за умови, що протягом всього життя цього покоління (при переході його з одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах (отримується шляхом обчислення таблиць смертності і очікуваної тривалості життя)?

а) середній вік померлих

б) спеціальний коефіцієнт народжуваності

в) загальний коефіцієнт смертності

г) очікувана тривалість життя при народженні

6. Яка формула використовується для визначення середньорічної кількості населення при однакових часових інтервалах?

а) формула середньої хронологічної

б) формула середньої арифметичної зваженої

в) формула середньої арифметичної простої

г) формула середньої арифметичної геометричної

7. Який показник показує зміну чисельності населення внаслідок взаємодії демографічних явищ і свідчить про здатність існуючих рівнів народжуваності та смертності забезпечити приріст населення?

а) міграційний рух населення

- б) природний рух населення
- в) сальдо міграції
- г) соціальний рух населення

8. У якому аспекті соціальна статистика вивчає населення?

- а) демографічному (з точки зору його природного та міграційного руху)
- б) економічному (населення як елемент суспільного виробництва)
- в) соціальному (динаміка соціальної структури та соціального складу)
- г) у всіх зазначених вище

9. Який тип вікової структури населення (за Г.Зундбергом) відповідає населенню зі швидкою зміною поколінь через високу народжуваність та смертність, а також з інтенсивним зростанням чисельності: діти – 40%, батьки – 50%, прабадьки – 10%?

- а) прогресивний
- б) стаціонарний
- в) регресивний
- г) жоден із зазначених вище

10. Яке поняття описує соціально-економічний осередок суспільства, що складається з осіб (однієї чи групи), які мешкають в одному житловому приміщенні й ведуть спільне господарство (мають спільні витрати з харчування, утримання житла тощо)?

- а) домогосподарство
- б) сім'я
- в) шлюбна ситуація
- г) склад сім'ї

Тести до практикуму з теми 4. Статистика зайнятості, ринку праці і безробіття

1. Що означає зайнятість?

- а) роботу за заробітну плату (за наймом)
- б) роботу заради одержання прибутку чи сімейного доходу на власному підприємстві з метою ринкової реалізації виробленої продукції
- в) виробництво в особистому селянському господарстві з метою ринкової реалізації виробленої продукції
- г) усе зазначене вище

2. Який статистичний показник виступає відносним показником щодо питомої ваги робочої сили і визначається як відношення (у відсотках) кількості економічно активного населення віком 15-70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи?

- а) рівень зайнятості
- б) рівень економічної активності
- в) рівень самозайнятості населення
- г) рівень формальної і неформальної зайнятості

3. Що є індикатором віднесення підприємств до неформального сектору повинно при статистичному обстеженні?

- а) ринкова спрямованість економічної діяльності
- б) обмежене число працівників (до 5 осіб)
- в) відсутність державної реєстрації підприємницької діяльності
- г) усе зазначене вище

4. Які категорії працездатного населення включає чисельність економічно активного населення, що вимірюється по відношенню до певного періоду?

- а) зайнятих і безробітних

- б) самозайнятих і тих, хто тимчасово не працює за власним вибором
- в) економічно неактивні, які шукають роботу
- г) зайняті в домашньому натуральному господарстві і безробітні

5. За якою статистичною формою в Україні проводять обстеження з питань зайнятості?

- а) анкета вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності
- б) анкета домашнього господарства
- в) анкета модульного вибіркового обстеження
- г) за усіма зазначеними вище

6. Який статистичний показник є основним відносним показником щодо аналізу зайнятого населення, що розраховується як відношення (у відсотках) кількості зайнятого населення віком 15-70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи?

- а) рівень зайнятості
- б) рівень економічної активності
- в) рівень самозайнятості населення
- г) рівень формальної і неформальної зайнятості

7. Який статистичний показник визначається як відношення (у відсотках) кількості зайнятих у неформальному секторі економіки віком 15–70 років до всього зайнятого населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи?

- а) рівень зайнятості
- б) рівень економічної активності
- в) рівень самозайнятості населення
- г) рівень участі зайнятого населення у неформальному секторі економіки

8. Який статистичний показник розраховується як відношення кількості зареєстрованих у державній службі громадян, не зайнятих трудовою діяльністю, до кількості вільних робочих місць, вакантних посад, заявлених підприємствами, установами та організаціями?

- а) середня тривалість пошуку роботи, вакансій
- б) середня тривалість незайнятості
- в) навантаження не зайнятих трудовою діяльністю громадян на одне вільне робоче місце, вакансію
- г) попит на робочу силу

9. Яка ознака відображає співвідношення показників «рівень зареєстрованого безробіття» і «рівень безробіття, визначений за методологією МОП»?

- а) вони розраховуються за різною методологією
- б) вони не суперечать один одному
- в) відображають різні явища на ринку праці
- г) усі зазначені вище

10. Якому критерію повинні відповідати безробітні (за методологією МОП) як особи у віці 15-70 років (зареєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості)?

- а) не мали роботи (або прибуткового заняття)
- б) активно шукали роботу або намагались організувати власну справу впродовж останніх 4-х тижнів, що передували опитуванню, тобто прагнули знайти оплачувану роботу за наймом чи на власному підприємстві
- в) були готові приступити до роботи впродовж двох найближчих тижнів, тобто почати працювати за наймом або на власному підприємстві з метою отримання оплати або доходу
- г) усі зазначені вище

Тести до практикуму з теми 5. Статистика рівня життя і бідності, доходів населення та споживання

1. З якого року в Україні в органах державної статистики впроваджено вибіркові обстеження населення (домогосподарств)?

- а) з 1994 р.
- б) з 2004 р.
- в) з 2014 р.
- г) з 2023 р.

2. Що є обмеженням при побудові межі бідності в соціальній статистиці?

- а) межа бідності не повинна суперечити здоровому глуздові
- б) межа бідності повинна лишати можливість для порівняння різних регіонів, типів сімей, часових інтервалів тощо
- в) межа бідності повинна бути сформульована таким чином, аби можна було знайти емпіричне значення теоретичних понять
- г) усе зазначене вище

3. Як називається бідність, що виникає внаслідок втрати домогосподарством основних джерел доходів та/або майна за короткий проміжок часу внаслідок хвороби, смерті членів сім'ї або масштабних потрясінь?

- а) раптова бідність
- б) відносна бідність
- в) абсолютна бідність
- г) реальна бідність

4. Який індекс характеризує зміну купівельної спроможності номінальної заробітної плати у звітному періоді порівняно з базисним під впливом зміни цін

на споживчі товари та послуги і ставок податку з доходів фізичних осіб та обов'язкових відрахувань?

- а) індекс реальної заробітної плати
- б) індекс номінальних доходів
- в) індекс реальних доходів
- г) індекс купівельної спроможності грошової одиниці

5. Який показник характеризує зміну обсягу матеріальних благ (послуг), які можна отримати за ту саму суму грошей у різні періоди часу і обчислюють як величину, обернену індексові цін?

- а) індекс реальної заробітної плати
- б) індекс номінальних доходів
- в) індекс реальних доходів
- г) індекс купівельної спроможності грошової одиниці

6. Як називається коефіцієнт диференціації доходів домогосподарств, що вимірює відмінності у матеріальному становищі малозабезпечених і високодохідних груп населення та обчислюється як відношення мінімального доходу у 10 % найбільш забезпечених осіб до максимального доходу у 10 % найменш забезпечених осіб?

- а) децильний
- б) квантильний
- в) номінальний
- г) реальний

7. Яка групувальна ознака використовується для аналізу споживання населенням матеріальних благ (послу)?

- а) матеріальний склад та форма виявлення матеріальних благ та послуг
- б) джерела фінансування

в) призначення матеріальних благ та послуг та головні канали їх надходження

г) усі зазначені вище

8. Який показник відображає вартість товарів і послуг, обсяг та структура яких відповідає науково обґрунтованим нормам споживання і нормативам задоволення раціональних потреб людини?

а) фактичний споживчий бюджет

б) раціональний споживчий бюджет

в) бюджет прожиткового мінімуму

г) споживчий кошик

9. Які витрати враховуються при статистичному визначенні оптимальної структури раціонального бюджету домогосподарства?

а) витрати на продукти харчування

б) витрати на непродовольчі товари, у тому числі на одяг і взуття, предмети культури і побуту

в) витрат на інші товари та послуги

г) усі зазначені вище

10. Який індекс входить до розрахунку індексу людського розвитку у загальному (спрощеному) вигляді за формулою простої середньої арифметичної?

а) індекс тривалості життя

б) індекс рівня освіченості населення

в) індекс скоригованого реального валового внутрішнього продукту на душу населення

г) усі зазначені вище

Тести до практикуму з теми 6. Статистика стану здоров'я, охорони здоров'я

1. Який розділ соціальної статистики вивчає кількісні характеристики стану здоров'я населення в цілому та окремих контингентів, вплив навколишнього середовища на здоров'я людей і базується на показниках демографічної статистики, статистики захворюваності, статистики інвалідності та статистики фізичного розвитку?

- а) медична статистика
- б) статистика здоров'я населення
- в) звітність щодо стану здоров'я населення
- г) соціальна медицина

2. Як називається умовне статистичне поняття, що характеризується комплексом демографічних показників, рівнем фізичного розвитку, захворюваністю та частотою преморбідних станів, інвалідністю певної групи населення?

- а) нормативне здоров'я
- б) популяційне здоров'я
- в) реальне здоров'я
- г) критичне здоров'я

3. Який показник відображає сукупність раніш не зареєстрованих, а вперше в поточному році виявлених серед населення захворювань?

- а) первинна захворюваність
- б) хронічна захворюваність
- в) загальна захворюваність
- г) спеціальні види захворюваності

4. Який показник відображає сукупність усіх хвороб серед населення, вперше виявлених у поточному році, а також хвороб, виявлених у попередні роки, але з приводу яких хворі звернулися по медичну допомогу в поточному році?

- а) первинна захворюваність
- б) хронічна захворюваність
- в) загальна захворюваність
- г) спеціальні види захворюваності

5. Що є фактором ризику, що впливає на рівень здоров'я населення?

- а) доступність медичної допомоги, лікувально-профілактичні та санітарно-протиепідемічні заходи
- б) шкідливі умови праці, наркотична та тютюнова залежність; стан води, повітря, продуктів харчування
- в) вік та конституція людини, стать, спадковість
- г) усе зазначене вище

6. Що є показником (ознакою) здоров'я?

- а) самопочуття людини
- б) температура тіла та результати аналізів
- в) відповідність зросту і маси тіла віковим змінам
- г) усе зазначене вище

7. Що входить до статистичної інформації з питань охорони здоров'я?

- а) дані державного статистичного спостереження щодо травматизму на виробництві
- б) адміністративні дані Міністерства охорони здоров'я України стосовно мережі лікувально-профілактичних закладів та захворюваності населення
- в) узагальнена інформація щодо фінансування системи охорони здоров'я

г) усе зазначене вище

8 Яке поняття описує інтервал, у межах якого кількісні коливання психофізіологічних процесів здатні утримувати живу систему на рівні функціонального оптимуму (оптимальна зона, в межах якої організм не виходить на патологічний рівень саморегуляції)?

а) загальнопатологічне здоров'я (норма)

б) популяційне здоров'я

в) реальне здоров'я

г) критичне здоров'я

9. Який показник характеризує стан медичної допомоги населенню через амбулаторно-поліклінічне обслуговування?

а) середня кількість звертань на 1 мешканця за рік

б) середня кількість випадків поліклінічного обслуговування за рік

в) пересічна кількість відвідувань на 1 звертання; пересічна тривалість 1 випадку непрацездатності

г) усе зазначене вище

10 Який показник показує рівень, частоту, поширеність усіх хвороб разом узятих і кожної окремо серед населення в цілому і його окремих групах за віком, статтю, професією і т.д. на даній території?

а) захворюваність населення

б) первинна захворюваність

в) хронічна захворюваність

г) спеціальні види захворюваності

Тести до практикуму з теми 7. Моральна і правова статистика

1. Яке явище вивчає моральна статистика?

- а) участь громадян в громадських організаціях з охорони довкілля
- б) безкорисливе донорство
- в) участь в різного роду рятувальних службах
- г) усе зазначене вище

2. Що є об'єктом кримінально-правової статистики?

- а) злочин
- б) особа, яка його скоїла
- в) покарання
- г) усе зазначене вище

3. За якими ознаками у правовій статистиці класифікуються особи, які вчинили злочин?

- а) кримінально-правовими
- б) кримінологічними
- в) соціально-демографічними (стать, вік, рівень освіти, національність, громадянство, рід занять, родинний стан тощо)
- г) за усіма зазначеними вище ознаками

4. Як називається рух злочинності в часі в бік її зменшення, збільшення або стабілізації?

- а) динаміка злочинності
- б) стан злочинності
- в) результат роботи правоохоронної системи
- г) варіація злочинності

5. Який показник правової статистики відображає кількість зареєстрованих злочинів на 10000 або 100000 населення регіону, яке досягло віку кримінальної відповідальності?

- а) коефіцієнт (індекс) інтенсивності злочинності

- б) коефіцієнт злочинної активності населення
- в) коефіцієнт розкритих злочинів
- г) коефіцієнт латентної злочинності

6. Який показник правової статистики відображає частоту вчинення кримінальних правопорушень мешканцями регіону, визначається як кількість виявлених осіб, що вчинили злочини, з розрахунку на 10000 або 100000 населення регіону, яке досягло віку кримінальної відповідальності?

- а) коефіцієнт (індекс) інтенсивності злочинності
- б) коефіцієнт злочинної активності населення
- в) коефіцієнт розкритих злочинів
- г) коефіцієнт латентної злочинності

7. Що враховується при обчисленні показника «ціна злочинності»?

- а) кількість вбитих і покалічених потерпілих, пограбованих, обкрадених і принижених внаслідок вчинення злочинів
- б) розміри матеріальної шкоди, завданої злочинами, і витрати держави на лікування потерпілих і поновлення їх здоров'я
- в) витрати на утримання відповідних установ і правоохоронних органів, що здійснюють боротьбу із злочинністю
- г) усе зазначене вище

8. Який тип структури злочинності розкриває співвідношення між кількістю злочинців за статтю, віком, родом занять (жінки, чоловіки, повнолітні, неповнолітні, службовці, робочі, працівники сільського господарства, підприємці, особи, які не працюють, та ін.)?

- а) соціально-демографічна
- б) кримінально-правова
- в) кримінологічна
- г) нормативна

9. Який статистичний показник відображає поширеність злочинності на певній території, що характеризується кількісними та якісними (структурними) показниками злочинності в різних регіонах, що зумовлюється економічними, історичними, етнічними особливостями регіонів, концентрацією міського населення й іншими особливостями?

- а) географія злочинності
- б) зона злочинності
- в) поширеність злочинності
- г) реальна злочинність

10. Яке завдання у правовій статистиці може вирішувати статистичне групування?

- а) виявляти соціальні типи правових явищ
- б) вивчати структуру та структурні зрушення у правових явищах
- в) виявляти та досліджувати взаємозв'язок і залежності між окремими ознаками правових і суспільних явищ
- г) усі зазначені вище

Тести до практикуму з теми 8. Статистика окремих галузей сфери обслуговування населення

1. Який показник використовується при плануванні мереж культурно-побутового, транспортного обслуговування, торгівлі і громадського харчування у місті (регіоні)?

- а) кількість наявного населення
- б) кількість постійного населення
- в) кількість населення за кожний рік після перепису населення
- г) кількість населення на дату перепису

2. Що характеризує показник «книгозабезпеченість населення»?

- а) кількість книжок та журналів у бібліотечних фондах на 1 жителя (читача)
- б) кількість книжок та журналів у бібліотечних фондах на 100 жителів (читачів)
- в) кількість книжок та журналів у бібліотечних фондах на 1000 жителів (читачів)
- г) кількість книжок та журналів у бібліотечних фондах на середньо річну кількість читачів

3. Що є напрямком статистики туризму?

- а) вивчення туристичних ресурсів
- б) вивчення стану, розвитку та динаміки туристичних послуг охоплення туристичними послугами різних категорій населення
- в) вивчення якості туристичного обслуговування населення
- г) усе зазначене вище

4. Який етап включає статистичне прогнозування попиту на товари та послуги?

- а) прогноз структури реалізованого попиту, яка за своїм обсягом і складом повинна відповідати структурі роздрібного товарообороту
- б) оцінка обсягу та структури нереалізованого попиту, який зумовлений недостатньою кількістю товарів на ринку або невідповідністю за асортиментно-якісним складом вимогам покупців
- в) коригування одержаних прогнозних оцінки структури реалізованого попиту по показниках нереалізованого попиту, тобто визначення обсягу та структури дійсного попиту населення у прогнозному періоді
- г) усе зазначене вище

5. Які показники статистичного вивчення послуг відображують окремі властивості послуг та продукції – експлуатаційні та споживчі (точність, потужність, розмір, відповідність моді, виделка та ін.)?

- а) комплексні
- б) узагальнюючі показники
- в) одиничні показники
- г) гібридні показники

6. Які показники статистичного вивчення послуг відносять питому вагу прогресивних видів послуг, що користуються підвищеним попитом населення, а також показники комплексності?

- а) комплексні
- б) узагальнюючі показники

- в) одиничні показники
- г) гібридні показники

7. Які показники статистичного вивчення послуг характеризують такі властивості послуг, як технологічність, безпечність, зручність в експлуатації, рівень стандартизації та уніфікації; однак їх використання викликає значні труднощі внаслідок великої кількості функціональних залежностей?

- а) комплексні
- б) узагальнюючі показники
- в) одиничні показники
- г) гібридні показники

8. Яка група показників входить до складу статистики житлово-комунального господарства?

- а) показники житлового фонду, нового будівництва, реконструкції та знесення
- б) показники житлових умов проживання
- в) показники обслуговування та фінансування житлового фонду
- г) усі зазначені вище

9. Який статистичний показник характеризує потребу населення у внутрішньо міських перевезеннях?

- а) чисельність поїздок (кількісний показник)
- б) регулярність руху
- в) наявність рухомого складу (якісні показники)
- г) усі зазначені вище

10. Який статистичний показник визначається кількістю пасажирів, що перевезені за один рік в одному напрямі на одній смузі руху і обчислюють на максимальну кількість пасажирів, що провозять у період найбільшого навантаження (години «пік»)?

- а) провізна спроможність різних видів міського транспорту
- б) максимальна спроможність різних видів міського транспорту
- в) спроможність різних видів міського транспорту
- г) спроможність різних видів міського транспорту

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Закон України «Про офіційну статистику».
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

Горкавий В. К. Статистика: Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. Київ: Алерта, 2020. 644 с.

Гриценко А. А. Економіко-інформаційний імператив нової статистичної парадигми: монографія / НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 436 с.

Емпіричні і статистичні методи в дослідженні ринку товарів і послуг: навч. посіб. / І. С. Благун [та ін.], ред. В. П. Кічор. Львів: Растр-7, 2019. 210 с.

Забзалюк Д. Правова статистика: навчальний посібник (у схемах і таблицях) / Д. Забзалюк, О. Савайда. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 140 с.

Карпенко Л. М. Статистика: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с.

Краєвський В. М. Статистика: навч. посіб. / Краєвський В. М., Остапенко Я. О., Параниця Н. В.; Ун-т держ. фіскал. служби України. Ірпінь (Київ. обл.): Ун-т ДФС України, 2019. 217 с.

Мармоза А. Т. Практикум з правової статистики. К.: Центр начальної літератури, 2019. 316 с.

Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія: підручник. Київ: КНТЕУ, 2019. 456 с.

Нові джерела та методи поширення даних у статистиці: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди Дня працівників статистики. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. 171 с.

Правова статистика. Навчальний посібник / С. М. Виганяйло. Суми: 2019. 145 с.

Статистика: підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.

Статистика ХХІ століття. Нові виклики, нові можливості: монографія / [Н. В. Ковтун та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київ. ун-т, 2016. 478 с.

Допоміжна

Словники

Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. 498 с.

Dodge Y. The concise encyclopedia of statistics [Electronic resource]. Electronic text data. New York. NY: Springer-Verlag, 2008. <http://dx.doi.org/10.1007/978-0-387-32833-1>.

Наукові журнали

Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – <https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal>

Науково-інформаційний журнал «Статистика України». – <https://su-journal.com.ua/index.php/journal>

Journal of the Royal Statistical Society. Series A. Statistics in Society / Журнал Королівського статистичного товариства, серія А (Статистика в суспільстві). – <https://academic.oup.com/jrsssa>

Journal of the Royal Statistical Society. Series C: Applied Statistics / Журнал Королівського статистичного товариства, серія С (прикладна статистика). – <https://academic.oup.com/jrssc/pages/about>

Національна академія статистики, обліку та аудиту. – <http://nasoa.edu.ua/>
Міжнародний статистичний інститут / ISI – International statistical institute
– Website: www.isi-web.org

Видання Міжнародного статистичного інституту

Statistics education research journal. – <https://iase-web.org/ojs/SERJ>
Computational statistics & data analysis. – <https://www.sciencedirect.com/journal/computational-statistics-and-data-analysis>

<https://www.sciencedirect.com/journal/stochastic-processes-and-their-applications>

ISI Newsletter. – <https://mailings.isi-web.org/archives-isi-newsletter/>

Статистичні довідники Державної служби України

Витрати та ресурси домогосподарств України у 2019 році: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2020. 450 с.

Економічна активність населення України. 2018: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2019. 205 с.

Заклади культури, фізичної культури і спорту України у 2017 році
Статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ, 2018. 95 с.

Зовнішня трудова міграція населення (за результатами модульного вибіркового обстеження): стат. бюл. / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 36 с.

Населення України за 2019 рік: Демографічний щорічник / Державна служба статистики України. Київ, 2020. 181 с.

Наявність у домогосподарствах товарів тривалого користування (за даними вибіркового опитування домогосподарств у жовтні 2016 року): стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 158 с.

Регіональний людський розвиток: стат. бюл. / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 66 с.

Розподіл постійного населення України за статтю та віком на 1 січня 2020 року: Стат. зб. / ред. М. Тімоніна. Київ: Держ. служба статистики, 2020. 344 с.

Самооцінка домогосподарствами України рівня своїх доходів: статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 77 с.

Соціальні індикатори рівня життя населення: стат. зб. / Державна служба статистики України. Київ, 2018. 177 с.

Соціальний захист населення України: статистичний збірник / Державна служба статистики України. Київ, 2017. 123 с.

Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2019 році: статистичний збірник. Київ, 2019. 88 с.

Статистичний збірник «Регіони України». 2019. Частина I / Державна служба статистики України. Київ, 2020. 276 с.

Статистичний збірник «Регіони України». 2019. Частина II / Державна служба статистики України. Київ, 2020. 640 с.

Статистичний щорічник України. 2020 рік / Державна служба статистики України. К., 2020. 455 с.

Україна у цифрах. 2019. Статистичний збірник / Державна служба статистики України. К., 2020. 46 с.

Про затвердження Принципів діяльності органів державної статистики України: Наказ Державної служби статистики України від 17.08.2018 р. № 170. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2018/170/170_2018.htm

Про затвердження Програми розвитку державної статистики до 2023 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 р. № 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-2019-%D0%B>

Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-АП (річна) «Звіт про розгляд справ про адміністративні правопорушення та осіб, які притягнуті до адміністративної відпо-відальності»: Наказ Державної служби статистики України від 06.07.2018 р. №120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0120832-18>

Стандартні звіти з якості державних статистичних спостережень. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/suya/st_zvit/st_zvit.htm

Статистичний звіт Про результати моніторингу оплати праці державних службовців у 2020 році» / Національне агентство України з питань державної служби. 2021. https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/Оплата_праці/statistichniy-zvit-op-2020-z-pravkami-zmist.pdf

Статті. Монографії

Акбаш К. С., Пасічник Н. О., Ріжняк Р. Я. Статистичний аналіз гендерного розвитку регіонів України. *Статистика України*. 2019. № 3. С. 90-99.

Акбаш К. С., Пасічник Н. О., Ріжняк Р. Я. Теоретико-прикладні основи гендерних досліджень: навч. посіб. Кропивницький: Видавець Лисенко В. Ф., 2019. 340 с.

Аргау А. С. Багаторівневе моделювання смертності дітей віком до 5 років та фактори ризику. *Статистика України*. 2021. № 1. С. 34-46.

Білоусова О. С. Переваги та недоліки індикаторів оцінки процесів активного старіння. *Статистика України*. 2018. № 3. С. 26-39.

Веремчук А. В., Розбицький М. А. Оцінка потенціалу «великих даних» для дослідження трудової міграції. *Демографія та соціальна економіка*. 2019. № 1. С. 196-208.

Вітковська К. В. Методологічні аспекти оцінки рівня життя в регіонах України. *Статистика України*. 2020. № 4. С. 54-60.

Вплив коронавірусної кризи на бідність: перші наслідки для України / Л. М. Черенько Л. М. та ін.; НАН України, Інститут демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Київ, 2020. 76 с.

Герасименко С. С. Структура ринку робочої сили як індикатор тіньової економіки. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 79-86.

Герасименко С. С. Роль статистичної інформації в інформатизованому суспільстві. *Статистика України*. 2020. № 2-3. С. 4-11.

Гінчук Л. І. Звіти як основне джерело інформування користувачів про якість статистичної інформації про адміністративні правопорушення. *Статистика України*. 2018. № 4. С. 57-64.

Голубова Г. В. Використання можливостей Інтернету для соціальних статистичних досліджень. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2019. № 4. С. 7-13.

Горобець О. О. Статистичний аналіз книговидавничої галузі України: 1917–2017 рр. (публікується англійською мовою). *Статистика України*. 2019. № 2. С. 4-11.

Горобець О. О. Статистичний аналіз книговидання в Україні та світі. *Статистика України*. 2018. № 2. С. 22-29.

Гринчак Н. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення та система статистичних показників дослідження ринку логістичних послуг. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. № 3. С. 5-11.

Сгоров І. Ю., Грига В. Ю. Порівняльний аналіз наявності індикаторів цифровізації в Україні та інших країнах Східного партнерства ЄС. *Статистика України*. 2019. № 3. С. 56-62.

Житлові умови населення: чинники, сучасний стан і політика регулювання / Л.М. Черенько, С.В. Полякова, В.С. Шишкін, В.С. Заяць, Ю.Л. Когатько, О.А. Васильєв, А.Г. Реут, Ю.А. Клименко, Т.В. Новосільська; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2020, 258 с.

Журавльов О. В., Сімачов О. А. Статистичне дослідження ринку ІТ-послуг в Україні. *Статистика України*. 2018. № 4. С. 25-33.

Журавльов О. В., Сімачова О. М. Статистичний аналіз стану великої відкритої економіки США. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 4. С. 10-17.

Задорожня Т. М., Параниця Н. В., Таращенко В. А. Статистичний аналіз динаміки паритету купівельної спроможності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Випуск 1 (28). С. 123-128.

Заєць С. В. Якість офіційної статистичної інформації: підходи та міжнародна практика оцінювання. *Статистика України*. 2020. № 1. С. 4-15.

Іваненко О., Корегін О. Соціологія і демографія: про ролі, зв'язки та призначення наук. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2022. № 1. С. 165-195.

Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні. Ситуаційний аналіз / Д. Богдан, А. Бойко, А. Василькова та ін. Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». Київ, 2019. 133 с.

Ковтун Н. В., Фаталієва А.-Н. Я. Нові тенденції у доказовій статистиці: проблеми імпутації даних. *Статистика України*. 2019. № 4. С. 4-13.

Корепанов О. С. Методологія індексного аналізу рівня розвитку інформаційного суспільства. *Статистика України*. 2018. № 1. С. 6-15.

Краснікова К. В., Скорик М. М. Україна в міжнародних системах вимірювання гендерної нерівності. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 87-100.

Кулинич Р. О. Індексний аналіз адміністративних правопорушень в Україні за період 2014-2018 рр. *Статистика України*. 2020. № 1. С.102-107.

Лаврук І. Г., Тодорюк С. І., Кифяк В. І. Нерівність доходів населення в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 11. С. 40-44.

Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу / Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Умань: Видавець "Сочінський М.М.", 2020. 456 с.

Лібанова Е., Осауленко О., Черенько Л. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту. Монографія. Видавець: RS Global Sp. z O.O., Warsaw, Poland, 2020. 360 с.

Луцьова Т. С. Рівень життя населення України: підходи до аналізу та сучасний стан. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2021. № 4. С. 68-76.

Людський розвиток в Україні: пріоритети розвитку сільських поселень у контексті децентралізації управління / за ред. Е.М. Лібанової; відп. за вип. О.В. Макарова, Т.А. Заяць; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ: Академперіодика, 2020. 354 с.

Майданік І. П. Темпоральні характеристики зовнішньої трудової міграції в Україні / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ, 2020. 255 с.

Міграційні процеси в світі. Державна служба статистики України. URL: <http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/>.

Мотизюк І. М., Думенко О. М. Статистичний аналіз факторів, що впливають на виживаність жінок, хворих на рак грудної залози, за видами спеціального лікування. *Статистика України*. 2020. № 1. С. 108-115.

Мотузка О. М., Пархоменко В. В. Соціально-економічний розвиток транскордонних територій: статистичний моніторинг (публікується англійською мовою). *Статистика України*. 2018. № 1. С. 61-67.

Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002–2019 рр.: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2020. 174 с.

Никифорок О. І., Стасюк О. М., Чмирьова Л. Ю., Федяй Н. Цифровізація в транспортному секторі: тенденції та індикатори розвитку. Частина 1. *Статистика України*. 2019. № 3. С. 70–81. Частина 2. *Статистика України*. 2019. № 4. С. 48-64.

Огай М. Ю. Проблеми забезпечення якості соціально-економічних даних на місцевому рівні. *Статистика України*. 2020. № 2-3 (89-90). С. 22-31.

Осауленко О. Г., Горобець О. О. Дані соціальних медіа у середовищі великих даних. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2021. № 3-4. С. 23-31.

Осауленко О. Г. Проблема інформаційної безпеки в офіційній статистиці. *Статистика України*. 2017. № 3. С. 28-36.

Пальян З. О., Золотенкова О. І., Савченко А. С. Пандемія COVID-19 в Україні: оцінювання перебігу, аналіз думок. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 67-78.

Пальян З. О. Статистика у цифрову епоху: наукові здобутки професіоналів і початківців. *Статистика України*. 2019. № 85(2). С. 98-100.

Позняк О. В., Малиновська О. А., Майданік І. П., Овчиннікова О. Р. Мігранти з неврегульованим статусом в Україні. Аналітичне резюме. https://idss.org.ua/arhiv/IRREGULAR%20MIGRANTS%20IN%20UKRAINE_UKR_FINA.pdf

Полтавець Л. Л. Статистичний аналіз розповсюдження Інтернету в Україні. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 3. С. 7-15.

Приданникова Ю. Є. Комплексна статистична оцінка економічного зростання та матеріального добробуту населення регіонів України. *Статистика України*. 2018. № 4. С. 88-101.

Приходько К. Р., Фаталієва А.-Н. Я. Статистичний аналіз впливу факторів мікро- та макросередовища на продажі продукції дитячого харчування. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 1-2. С. 28-36.

Пугачова М. В., Гладун О. М., Виноградова М. В. Використання систем електронних реєстрів при проведенні переписів населення. *Статистика України*. 2020. № 4. С. 32-44.

Редько А. Ю. Мрії та ілюзії про якість аудиторських послуг. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 3. С. 34-38.

Рингач Н. О. Смертність унаслідок зовнішніх причин в Україні: життя, які можна було зберегти. *Статистика України*. 2020. № 2-3. С. 96-106.

Рингач Н. О. Статистична оцінка поінформованості населення працездатного віку щодо шкідливого вживання алкоголю як фактора ризику серцево-судинних захворювань (публікується англійською мовою). *Статистика України*. 2019. № 1. С. 70-77.

Саріогло В. Г. Методичні аспекти непрямого оцінювання доходів домогосподарств при визначенні права на державну соціальну підтримку. *Статистика України*. 2020. № 1. С. 16-23.

Саріогло В. Г., Лешенок У. С. Оцінка наявного доходу домогосподарств на місцевому рівні. *Статистика України*. 2020. № 2-3. С. 32-39.

Саріогло В. Г., Огай М. Ю. Оцінка потреб у заміщенні робочої сили в Україні, обумовлених її вибуттям за віком та трудовою міграцією. *Статистика України*. 2019. № 1. С. 35-43.

Саріогло В. Г. «Великі дані» як джерело інформації та інструментарій для офіційної статистики: потенціал, проблеми, перспективи. *Статистика України*. 2016. № 4. С. 12-19.

Симончук О. Суб'єктивні оцінки здоров'я та медичних послуг у доковідний та ковідний періоди // Українське суспільство: моніторинг соціальних змін. 2020. Випуск 7. С. 385-399.

Скорик М. М. Огляд національного досвіду вимірювання гендерної нерівності в Україні, 2009–2021 рр. Частина I. Урядові практики гендерних вимірювань. *Статистика України*, 2021. № 4. С. 53-68.

Скорик М. М. Огляд національного досвіду вимірювання гендерної нерівності в Україні, 2009–2021 рр. Частина II. Неурядові практики гендерних вимірювань. *Статистика України*. 2022. № 1.

Ткаченко Л. Г. Використання даних реєстрів у статистичних дослідженнях зайнятості. *Статистика України*. 2022. № 96 (1). С. 82-89. [https://doi.org/10.31767/su.1\(96\)2022.01.08](https://doi.org/10.31767/su.1(96)2022.01.08)

Ткаченко Л. Г. Інформаційне забезпечення статистичної оцінки попиту на ринку праці України. *Статистика України*. 2021. № 2. С. 101-108.

Ткаченко Л. Г. Розширення аналітичних можливостей обстеження робочої сили. *Статистика України*. 2019. № 4. С. 14-20.

Українська міграція в умовах глобальних і національних викликів XXI століття / наук. ред. У. Я. Садова. Львів, 2019. 110 с.

Українське суспільство: міграційний вимір: нац. доповідь / Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. К., 2018. 396 с.

Фоміна О. О., Гоголева Н. Ф. Нерівність доходів населення в Україні: особливості економічної поведінки домогосподарств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2021. Випуск 42. № 6. С. 5-11.

Хижняк Л. М. Міфи про соціальну статистику, професійна підготовка соціологів та інформаційна безпека держави. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи*. 2017. Вип. 38. С. 92-95.

Хижняк Л. М. Феномен бідності в оптиці соціології і соціальної статистики: теоретичний аспект. *Габітус*. 2020. № 12. С. 127-131.

Червона С. П. Безробіття в Україні: аналіз динаміки, статевовікової структури та причин незайнятості. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. № 3. С. 12-27.

Червона С. П., Парфенцева Н. О. Удосконалення нормативно-правового забезпечення організації державної статистики України в рамках реалізації угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Статистика України*. 2022. № 1. С. 30-39.

Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. 423 с.

Чорна В. В. Показники захворюваності і поширеності та сучасні погляди на профілактику хвороб / В. В. Чорна, С. С. Хлестова, Н. І. Гуменюк, Т. М. Сидорчук. *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 2020. Т. 24. № 1. С. 158-164.

Чугаєвська С. В., Франовський А. Ц., Сарана О. А. Статистичні підходи до оцінки чисельності населення: регіональний та національний аспекти. *Статистика України*. 2020. № 91(4). С. 45-53.

Єршова О. Л, Бажан Л. І. Штучний інтелект – технологічна основа цифрової трансформації економіки. *Статистика України*. 2021. № 3. С. 47-59.

Statistical theory and method abstracts - Zentralblatt (STMA-Z). Update 2007 [Electronic resource]. Karlsruhe: FIZ Karlsruhe, 2008. 1 эл. опт. диск (DVD-ROM). (Fachinformationszentrum Karlsruhe & International statistical institute, ISSN 1570-1824).

Інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Мобільний додаток «Статистика в смартфоні».
http://sumy.ukrstat.gov.ua/data/101220_mob_dodatok1.pdf

Фільми: «Статистика». Урок
1.<https://www.youtube.com/watch?v=MFM2ZYxgzWg>

Основи статистики. Ч. 1. <https://www.youtube.com/watch?v=jtgaXp6FzyQ>

Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України. <https://idss.org.ua/index>

Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Офіційний сайт Бюро статистики праці США. URL: <https://www.bls.gov/home.htm3>.

Офіційний сайт Державної служби зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua>

Sait of the International Statistical Institute. URL: <http://www.isi-web.org/>

Sait of the 61st ISI World Statistics Congress. URL: <http://payment.isi2017.org/>

Sait of the International Statistical Institute. URL: <https://isi-web.org/images/news/2017-09WSCR.pdf>

Sait of the 61st ISI World Statistics Congress. URL: <http://payment.isi2017.org/daily-news/>

Sait of the International Statistical Institute. URL: <https://isi-web.org/images/WSC/2017/awards-brochure-2017.pdf>

Human Development Report 2020. The next frontier Human development and the Anthropocene. URL: <http://hdr.undp.org/en/2020-report>

Індекс здоров'я. Україна (2019). <http://health-index.com.ua/>

Darell Huff. How to Lie with Statistics. Norton, New York, 1954. 73 p. <https://www.horace.org/blog/wp-content/uploads/2012/05/How-to-Lie-With-Statistics-1954-Huff.pdf>

David J Hand. Statistics: A Very Short Introduction. Oxford University Press, 2008. <https://www.amazon.com/Statistics-Introduction-David-J-Hand/dp/019923356X?asin=019923356X&revisionId=&format=4&depth=1>

Анонімні мікродані за показниками щодо робочої сили та їх характеристиками, 2018. Офіційний веб-сайт Держстату України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/microdani/mic_ros_rob_syly_18.zip

Андрейцева І. Доходи і якість життя населення України: сучасний стан. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 29. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-27>

Бідність та нерівні можливості дітей в Україні / Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні та Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. Київ, 2021. 108 с. <https://idss.org.ua/arhiv/FINAL-poverty-report-UA-web.pdf>

Васильєв О. Бідність за умовами життя в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 31. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-19>

Вдосконалення розвитку статистиків України. Другий вебінар. Методи і стандарти розробки запитальників і анкет. [Draft_Proceedings_Webinar2_StatisticsUKR.pdf](https://idss.org.ua/arhiv/Draft_Proceedings_Webinar2_StatisticsUKR.pdf)

Всесвітній день статистики. <https://daytoday.ua/podiya/vsesvitniy-den-statystyky/>

Електронні реєстри: напрями використання: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна та М.В. Пугачової; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2021. 364 с. <https://idss.org.ua/arhiv/registers2.pdf>

Електронні реєстри: стан в Україні: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2021. 636 с. <https://idss.org.ua/arhiv/registers3.pdf>

Житлові умови населення: чинники, сучасний стан і політика регулювання / Л.М. Черенько, С.В. Полякова, В.С. Шишкін, В.С. Заяць, Ю.Л. Когатько, О.А. Васильєв, А.Г. Реут, Ю.А. Клименко, Т.В. Новосільська; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи [Електронне видання]. Київ, 2020. 258 с. https://idss.org.ua/arhiv/living_conditions.pdf

Іванчов П. Стан охорони здоров'я в Україні: соціально-демографічний аспект. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 24. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-52>

Корепанов Г. С. Бази даних міжурядових організацій як уніфіковане джерело статистичної інформації. *Соціальна економіка*. 2018. № 54(2). С. 105-111. <https://periodicals.karazin.ua/socseconom/article/view/10897>

Кущенко О., Воловод А. Методологічні засади бізнес аналітичного прогнозування ринку послуг. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 29. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-24>

Лібанова Е., Осауленко О., Черенько Л. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту: монографія. Warsaw. RS Global Sp. z O.O., 2020. 361 p. URL:<https://idss.org.ua/arhiv/Монографія%20Оцінка%20якості%20життя%20.pdf>

Методика вимірювання регіонального людського розвитку. URL: http://www.idss.org.ua/ukr_index/Methodika_ua.pdf

Методологічні положення обстеження робочої сили: затверджені наказом Держстату від 06.07.2018 р. № 128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-18/sp:max25>

Мігранти з неврегульованим статусом в Україні. Аналітичне резюме. https://idss.org.ua/arhiv/IRREGULAR%20MIGRANTS%20IN%20UKRAINE_UKR_FINA.pdf

Міжнародні статистичні організації. http://ni.biz.ua/5/5_7/5_79709_mezhdunarodnie-statisticheskie-organizatsii.html

Назарова О., Чуприна О., Чатченко Т. Доходи та витрати населення: аналітично-статистичний аспект. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-17>

Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002–2019 рр.: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних

досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2020. 174 с.
<https://idss.org.ua/arhiv/population.pdf>

Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. Статистична інформація / Багатогалузева статистична інформація / Жінки та чоловіки / Демографічна та соціальна статистика / Освіта. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Пальчук О. І. Якість життя населення: грані проблем у фокусі перетворень. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Вип. 21. С. 96-102. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/20.pdf>

Пандемія виявила серйозні недоліки в системах охорони здоров'я в Європі – доповідь ОЕСР. URL: <https://www.dw.com/uk/pandemii-vyavyly-seriozni-nedoliky-v-systemakh-okhorony-zdorovia-u-yevropi-dopovidoest/a-55664459>

Самооцінка домогосподарствами рівня своїх доходів (за даними вибіркового опитування домогосподарств у січні 2019 року): Статист. збірник. 2019. Офіційний сайт Державної служби статистики України: веб-сайт. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_sdurd2018.pdf.

Середня зарплата в Україні 2020 р. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/average/2020/>

Соціальне відторгнення, нерівність та бідність дітей / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С., Реут А.Г., Васильєв О.А., Когатько Ю.Л., Заяць В.С., Клименко Ю.А.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. [Електронне видання]. Київ, 2021. 150 с. [https://idss.org.ua/arhiv/\(PDF\).pdf](https://idss.org.ua/arhiv/(PDF).pdf)

Статистична діяльність міжнародних організацій. https://stud.com.ua/36096/statistika/statistichna_diyalnist_mizhnarodnih_organizatsiy

Тарлопов І. О. Соціальна статистика послуг системи охорони здоров'я: виклики пандемії COVID-19. *Ефективна економіка*. 2021. <http://www.economy.nauka.com.ua/p>

Цапко-Піддубна О. Оцінювання статистичного показника ВВП як міри соціального добробуту та результативності економік. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 25. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-73>

Як збільшити зайнятість жінок і чому це важливо для економіки?
Аналітична записка. Центр економічної стратегії. 01.10.2019 р. URL:
<https://drive.google.com/file/d/1fE8T45r-OWBYXxGZiGS13CPF0ItGGYZ-/view>

Digital Economy and Society Index. 2019. European Commission. URL:
<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

Report of the Economic Commission for Europe on regional statistical
development. Statistical Commission. Forty-eighth session. 7–10 March 2017.
Document E/CN.3/2017/6. URL: <https://unstats.un.org/unsd/statcom/48th-session/documents/2017-6-ECE-E.pdf>

Статистичні збірники ООН та її спеціалізованих установ

Statistical yearbook («Статистичний щорічник»)
<https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/>

Demographic yearbook («Демографічний щорічник»)
<https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/>

Yearbook of the United Nations («Щорічник ООН»). <https://www.un-ilibrary.org/content/periodicals/24121541>

Statistical yearbook (Статистичний щорічник ООН з питань освіти, науки і
культури – ЮНЕСКО).
<https://unstats.un.org/UNSDWebsite/Publications/StatisticalYearbook/>

Мобільний додаток «Статистика в смартфоні». Держстат України.
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.statinsmartphone>

Офіційний сайт Державної служби статистики України.
www.ukrstat.gov.ua. <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Головне управління статистики у Харківській області:
<http://uprstat.Kharkov.ukrtel.net>

ПЕРЕЛІК САЙТІВ ОСНОВНИХ СТАТИСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СВІТУ

Міжнародні:

Бразилійський інститут географії та статистики (IBGE)	http://www.ibge.gov.br/
Міжнародний валютний фонд	http://www.imf.org
Організація економічного співробітництва і розробок (OECD)	http://www.oecd.org/
Статистичне відомство європейського співтовариства (EUROSTAT)	http://www.europa.eu.int/eurostat.html
Женевська штаб-квартира ООН	http://www.unog.ch/

Європа:

Північна Європа

Офіс федеральної статистики Німеччини	http://www.statistic-bund.de/e_home.htm
Статистика Данії	http://www.dst.dk/
Статистика Фінляндії	http://www.stat.fi/sf/home.html
Статистика Ісландії	http://www.stjr.is/statice
Центральний статистичний офіс Ірландії	http://www.cso.ie/
Статистика Литви (StD)	http://www.std.lt/
Комітет статистики Естонії (StD)	http://www.stat.ee/
Статистика Норвегії (SSB)	http://www.ssb.no/
Офіс національної статистики Великобританії (ONS)	http://www.ons.gov.uk/
Статистика Швеції (SCB)	http://www.scb.se/eng/index.asp

Південна Європа

National Institute of Statistics of Italy (ISTAT)	http://www.istat.it/inglese.html
---	---

Національний інститут статистики Іспанії	http://www.ine.es/
Бюро статистики Ховатії	http://www.dzs.hr/
Національна статистика Греції	http://www.statistics.gr/
Відділення статистики і досліджень Республіки Кіпр	http://www.pio.gov.cy/dsr/
Центральний офіс статистики Мальти	http://www.magnet.mt/home/cos/
Державний інститут статистики Туреччини (SIS)	http://www.die.gov.tr/
<i>Західна Європа</i>	
Статистика Люксембургу	http://www.statec.gouvernement.lu/
Статистика Нідерландів	http://www.cbs.nl/
Центральний статистичний офіс Австрії	http://www.oestat.gv.at/
Федеральний статистичний офіс Швейцарії	http://www.admin.ch/bfs
Національний інститут статистики Португалії	http://infoline.ine.pt/si/index.html
<i>Східна Європа</i>	
Статистичний офіс Чехії (CzSO)	http://infox.eunet.cz/csu/csu_e.html
Головне управління статистики Польщі	http://www.stat.gov.pl/
Статистичний офіс Республіки Словачія	http://www.statistics.sk/
Центральний статистичний офіс Угорщини (HCSO)	http://www.ksh.hu/
<i>Америка:</i>	
<i>Канада</i>	
Статистика Канади	http://www.statcan.ca/

Сполучені Штати Америки

Of the Department of Agriculture (USDA)	http://www.usda.gov/
National Agricultural Statistics Service (NASS)	http://www.usda.gov/nass/
Of the U.S. Department of Commerce	http://www.doc.gov/
STAT-USA	http://www.stat-usa.gov/
U.S. Bureau of the Census	http://www.census.gov/
U.S. National Geophysical Data Center (NGDC)	http://www.ngdc.noaa.gov/
U.S. National Oceanographic Data Center (NODC)	http://www.nodc.noaa.gov/
Of the Department of Health and Human Services (HHS)	http://www.os.dhhs.gov/
U.S. National Center for Health Statistics (NCHS)	http://www.cdc.gov/nchswww/nchshome.htm
U.S. Geological Survey (USGS)	http://www.usgs.gov/
Of the U.S. Department of Justice (DOJ)	http://www.usdoj.gov/
Of the Department of Labor (DOL)	http://www.dol.gov/
U.S. Bureau of Labor Statistics (BLS)	http://www.stats.bi.gov/
Of the U.S. Department of Transportation (DOT)	http://www.dot.gov/
Bureau of Transportation Statistics (BTS)	http://www.bts.gov/
Of the U.S. National Science Foundation (NSF)	http://www.nsf.gov/
Division of Science Resources Studies (SRS)	http://www.nsf.gov/sbe/srs/stats.htm

Південна Америка

Національний інститут статистики Республіки Аргентина (INDEC)	http://www.indec.mecon.ar/
Національний інститут статистики Республіки Болівія (INDEC)	http://www.ine.gov.bo/
Національний інститут статистики Еквадору	http://www4.inec.gov.ec/
Національний інститут статистики Перу	http://www.inei.gob.pe/
Азія:	
Східна Азія	
Statistics Bureau and Statistics Center, Japan	http://www.stat.go.jp/v
Південна Азія	
Biro Pusat Statistic (BPS), Republic of Indonesia	http://www.bps.go.id/
Statistics Singapore	http://www.singstat.gov.sg/
Західна Азія	
Palestinian Central Bureau of statistics	http://www.pcbs.org/
State Institute of Statistics, Turkey	http://www.die.gov.tr/
Океанія:	
Australian Bureau of Statistics (ABS)	http://www.Statistics.gov.au/vv
Statistics New Zealand	http://www.govt.nz/ps/min/stats

ДОДАТОК. БЛАНКИ ПЕРЕПИСІВ НАСЕЛЕННЯ

№ переписного отдела	№ инструкторского участка	№ счетного участка	шифр тера
----------------------	---------------------------	--------------------	-----------

С
(сплошная перепись)

Записи в переписном листе подлежат использованию только для получения сводных данных о численности и составе населения по установленной программе. Работникам переписи запрещается сообщать кому бы то ни было содержание ответов.

ПЕРЕПИСНОЙ ЛИСТ № _____ / _____

Фамилия, И.О.		№		№		Национальность		Национальность	
1. Отношение к главе семьи		глава семьи ☐	свекровь, свекор, теща, тесть ☐	глава семьи ☐	свекровь, свекор, теща, тесть ☐	жена, муж ☐	невестка (сноха), зять ☐	одиночка ☐	одиночка ☐
		дочь, сын ☐	бабушка, дедушка ☐	дочь, сын ☐	бабушка, дедушка ☐	мать, отец ☐	внучка, внук ☐	член семьи, живущий отдельно ☐	член семьи, живущий отдельно ☐
		сестра, брат ☐	племянник (ша) и другие ☐	сестра, брат ☐	племянник (ша) и другие ☐				
2. Пол		мужской ☐ женский ☐		мужской ☐ женский ☐					
3. Временно отсутствует		☐		Временно отсутствует ☐					
4. Временно проживает		☐		Временно проживает ☐					
5. Возраст		Год рождения	0 ☐	Родился (ась)	Год рождения	0 ☐	Родился (ась)		
			1 ☐	до 17 января ☐		1 ☐	до 17 января ☐		
			2 ☐	до 17 января ☐		2 ☐	до 17 января ☐		
			3 ☐	до 17 января ☐		3 ☐	до 17 января ☐		
		1859 или ранее	4 ☐	17 января или позднее ☐	1859 или ранее	4 ☐	17 января или позднее ☐		
			5 ☐	17 января или позднее ☐		5 ☐	17 января или позднее ☐		
			6 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		6 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		
			7 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		7 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		
			8 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		8 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		
			9 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		9 ☐	Число исполнившихся лет <input type="text"/>		
6. Состояние в браке		состоит в браке ☐ вдовец, вдова ☐		состоит в браке ☐ вдовец, вдова ☐					
		никогда не состоял (а) в браке ☐ разведен (а), разошелся (лась) ☐		никогда не состоял (а) в браке ☐ разведен (а), разошелся (лась) ☐					
7. Национальность.		Для иностранцев указать также гражданство							
8. Родной язык.		Указать также другой язык народов СССР, которым свободно владеет							
9. Образование		высшее ☐	среднее общее ☐	высшее ☐	среднее общее ☐				
		незаконченное высшее ☐	неполное среднее ☐	незаконченное высшее ☐	неполное среднее ☐				
		среднее специальное ☐	начальное ☐	среднее специальное ☐	начальное ☐				
		не имеет начального ☐		не имеет начального ☐					
0. Тип учебного заведения, в котором учится		вуз ☐	общеобра-зовательная школа ☐	ПТУ ☐	вуз ☐	общеобра-зовательная школа ☐	ПТУ ☐		
		техникум ☐	среднее ПТУ ☐	иная школа, курсы ☐	техникум ☐	среднее ПТУ ☐	иная школа, курсы ☐		
		не учится ☐		не учится ☐					
1. Источник средств существования		работа на предприятии, в учреждении ☐ пенсия ☐		работа на предприятии, в учреждении ☐ пенсия ☐					
		работа в колхозе ☐ стипендия ☐		работа в колхозе ☐ стипендия ☐					
		работа в своем хозяйстве (для кустарей и крестьян-единоличников) ☐ другой вид государственного обеспечения ☐		работа в своем хозяйстве (для кустарей и крестьян-единоличников) ☐ другой вид государственного обеспечения ☐					
		работа у частных лиц ☐ на иждивении ☐		работа у частных лиц ☐ на иждивении ☐					
		лицо свободной профессии ☐		лицо свободной профессии ☐					
		личное подсобное сельское хозяйство ☐ иной источник ☐		личное подсобное сельское хозяйство ☐ иной источник ☐					

Заполняется счетчиком

Заполняется в статуправлении

лв-оп2

ВНИМАНИЕ! Метки наносить с нажимом простым карандашом марки «М», прочерчивая не менее 3-х раз. Допущенные ошибки тщательно стирать карандашной резинкой. ОБРАЗЦЫ ЗАПОЛНЕНИЯ: Неверно Верно

Рис. 1. Бланк перепису населения України у складі СРСР 1979 року

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕПИС
НАСЕЛЕННЯ 2001 р.

форма 10
Затверджено
Наказ Держкомстату
України
30.03.2001 № 175

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ

Зміст відповідей заповненої переписної документації забороняється повідомляти будь-кому. Ці дані використовуються лише для статистичних цілей у зведеному знеособленому вигляді.

Зразки нанесення міток

№ переписного відділу № інструкторської дільниці № лічильної дільниці № бланка у межах портфеля № портфеля

10 00 00 000 00 00 000 00 00

Заповнюється обліковцем

Республіка, область _____

Район _____

Міське поселення (місто, смт) _____

Район міста _____

Сільрада _____

Сільський населений пункт _____

Кількість переписаних осіб у портфелі (для сільської місцевості вказати кількість переписаних осіб по населеному пункту або його частині) _____

Резерв
 1
 2
 3
 A
 B
 B

Бланк складений:

1 на міське поселення 3 на частину населеного пункту
2 на сільський населений пункт 4 на цілий населений пункт

Обліковець _____ Інструктор-контролер _____

Заповнюється в управлінні статистики

Підготовлено до автоматизованої обробки

Види робіт	Дата закінчення	Прізвище виконавця
комплектівка		

Код населеного пункту _____ Кількість переписаних осіб у портфелі _____

Рис. 3. Бланк Всеукраїнського перепису населення 2001 року (лист 1)

Питання 14-19 на тимчасово проживаючих не заповнюються

14. Повна назва установи, організації, підприємства, власної справи, де Ви зайняті основною роботою, вид діяльності (вказіть)

15. Ваше заняття на основній роботі

+

(вказіть докладну назву професії, посади або роботи, що виконується Вами)

16. Місцезнаходження Вашої роботи

на території проживання

+ на іншій території (вказіть)

(Автономна Республіка Крим, область, м.м. Київ, Севастополь, інша держава – назва)

17. Ваше положення у занятті (ким Ви працюєте)

1 працюючий(а) за наймом 3 роботодавець 5 безоплатно працюючий член сім'ї

2 член колективного підприємства, кооперативу 4 самозайнятий(а)

18. У цьому населеному пункті Ви проживаєте безперервно з народження

1 так 2 ні

а) якщо «ні», то вкажіть рік, з якого безперервно проживаєте

час переїзду припадає на період з 5.12.2000 до 5.12.2001 3

б) місце попереднього проживання (вказіть)

(Автономна Республіка Крим, область, м.м. Київ, Севастополь, інша держава – назва)

в) тип населеного пункту, з якого Ви прибули

4 міський 5 сільський

г) чи Ви є:

6 біженець 7 депортований

19. Ви народжували дітей *Для жінок (віком 15 років і старших)*

так ні

якщо «так», вкажіть

+ а) скільки дітей народили б) скільки з них живі

Рис. 3. Бланк Всеукраїнського перепису населення 2001 року (лист 3)

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕПИС
НАСЕЛЕННЯ 2001 р.

форма 1
Затверджено
Наказ Держкомстату
України
30.03.2001 № 175

Зміст відповідей заповненої переписної документації зборюється по відомостям будь-якому. Ці дані використовуються лише для статистичних цілей у зведеному згособованому вигляді.

Зразки нанесення міток

№ приміщення у межах лічильної дільниці

Список проживаючих у приміщенні членів домогосподарства № та їх житлові умови

№ переписного відділу № інструкторської дільниці № лічильної дільниці № приміщення у межах лічильної дільниці список проживаючих у приміщенні членів домогосподарства № № бланка у межах портфеля № портфеля

01 000

Республіка, область

Населений пункт

Проспект, вулиця, площа, провулок

№ будинку № квартири

Прізвище домовласника

- Інституційна установа (будинок-інтернат для осіб похилого віку, інвалідів, дитячий будинок, монастир тощо)
- безпритульний(і)
- тимчасово проживаючий(чі) у даному приміщенні

Резерв

1

2

3

А

Б

В

1. Список проживаючих у приміщенні членів домогосподарства на осіб

№ з. л. особи у межах домогосподарства	Прізвище, ім'я, по батькові	Для постійно проживаючого члена домогосподарства, але тимчасово відсутнього, записати	
		причину відсутності	тривалість відсутності (вказати кількість місяців або "менше місяця")
1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Рис. 3. Бланк Всеукраїнського перепису населення 2001 року (лист 4)

Зміст відповідей заповненої переписної документації забороняється повідомляти будь-кому. Ці дані використовуються лише для статистичних цілей у зведеному знеособленому вигляді.

Державний комітет статистики України
Пробний перепис населення України 2010 р.

Форма 1
 ЗАТВЕРДЖЕНО
 Наказ Держкомстату
 25.10.2010 № 435

СПИСОК ПРОЖИВАЮЧИХ У ПРИМІЩЕННІ
ЧЛЕНІВ ДОМОГОСПОДАРСТВА ТА ЇХ ЖИТЛОВІ УМОВИ

№ переписного відділу № інструкторської дільниці № лічильної дільниці № приміщення у межах лічильної дільниці № бланка у межах портфеля

Заповнює управління статистики

Зразки нанесення міток Зразок виправлення мітки Зразки написання літер і цифр

А	Б	В	Г	Г	Д	Е	Є	Ж	З
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

 Зразок виправлення літери або цифри 6

Регіон (АР Крим, область, м. Київ, м. Севастополь)	
Район	
Міське поселення (місто, смт)	
Район міста	
Сільська рада	
Сільський населений пункт	
Проспект, вулиця, провулок, площа (майдан) тощо	
№ будинку або прізвисько власника будинку	№ квартири

Інституційна установа (будинок-інтернат для осіб похилого віку та інвалідів, дитячий будинок, притулок, монастир тощо) (вказіть назву) → кінець опитування, перехід до форми 2С

Кількість домогосподарств, які проживають у приміщенні

1. ТИП ЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ

індивідуальний (одноквартирний) будинок

окрема квартира

комунальна квартира

гуртожиток

готель

інше житлове приміщення (вказіть)

2. РОЗМІР ЗАГАЛЬНОЇ ПЛОЩІ ЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ
 (індивідуального (одноквартирного) будинку, окремої квартири, комунальної квартири) (у цілих кв. м)

Резерв 1 2 3 А Б В

1

Рис. 4. Бланк пробного перепису населення України 2010 року (лист 1)

3. СПИСОК ПРОЖИВАЮЧИХ У ЖИТЛОВОМУ ПРИМІЩЕННІ ТА ЇХ ЖИТЛОВІ УМОВИ:

3.1. Домогосподарство №

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові члена домогосподарства	Для постійно проживаючого члена домогосподарства, але тимчасово відсутнього, записати	
		причину відсутності	тривалість відсутності (вказати кількість місяців або "менше місяця")
1	2	3	4
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			

Домогосподарство тимчасово проживаючих у приміщенні Домогосподарство бездомних (безпритульних) → кінець опитування, перехід до форми 2С

Для проживаючих в індивідуальному (одноквартирному) будинку, частині індивідуального будинку, окремій квартирі, комунальній квартирі, вказати:

3.1.1. Кількість зайнятих домогосподарством житлових кімнат **3.1.2. Тип володіння житловим приміщенням**

 приватна власність членів домогосподарства

частина кімнати державна, комунальна та приватна власність юридичних осіб

оренда (найом) у окремих громадян

3.2. Домогосподарство №

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові члена домогосподарства	Для постійно проживаючого члена домогосподарства, але тимчасово відсутнього, записати	
		причину відсутності	тривалість відсутності (вказати кількість місяців або "менше місяця")
1	2	3	4
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			
<input type="text"/>			

Домогосподарство тимчасово проживаючих у приміщенні Домогосподарство бездомних (безпритульних) → кінець опитування, перехід до форми 2С

Для проживаючих в індивідуальному (одноквартирному) будинку, частині індивідуального будинку, окремій квартирі, комунальній квартирі, вказати:

3.2.1. Кількість зайнятих домогосподарством житлових кімнат **3.2.2. Тип володіння житловим приміщенням**

 приватна власність членів домогосподарства

частина кімнати державна, комунальна та приватна власність юридичних осіб

оренда (найом) у окремих громадян

2

Рис. 4. Бланк пробного перепису населення України 2010 року (лист 2)

Зміст відповідей заповненої переписної документації забороняється повідомляти будь-кому. Ці дані використовуються лише для статистичних цілей у зведеному знеособленому вигляді.

Державний комітет статистики України
Пробний перепис населення України 2010 р.

Форма 2С
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держкомстату
25.10.2010 № 435

ПЕРЕПИСНИЙ ЛИСТ

№ переписного відділу № інструкторської дільниці № лічильної дільниці № приміщення у межах лічильної дільниці № домогосподарства у межах приміщення № п/п особи у межах домогосподарства № бланка у межах портфеля

Заповнює управління статистики

Зразки нанесення міток Зразок виправлення мітки Зразки написання літер і цифр

А	Б	В	Г	Д	Е	Є	Ж	З	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

 Зразок виправлення літери або цифри

6
3

Прізвище та ініціали

ТИМЧАСОВО відсутній проживаючий

1. ВАШІ РОДИННІ СТОСУНКИ З ОСОБОЮ, ЩО ЗАПИСАНА ПЕРШОЮ У ДОМОГОСПОДАРСТВІ
(першому члену домогосподарства відмітьте „записаний першим”, іншим - ким він (вона) доводиться записаному першим)

записаний першим сестра, брат онука, онук
 дружина, чоловік невістка, зять інший ступінь родинних стосунків
 дочка, син свекруха, свекор, теща, тесть непов'язаний(на) родинними стосунками
 мати, батько баба, дід

№ п/п матері (або батька) (Питання 3, графа 1, форма 1)

2. ВАША СТАТЬ чоловіча жіноча

3. ДАТА ВАШОГО НАРОДЖЕННЯ
 число місяць рік скільки виповнилося повних років

4. МІСЦЕ ВАШОГО НАРОДЖЕННЯ
(вказіть назву регіону (АР Крим, область, м.Київ, м. Севастополь) або назву іншої країни)

5. ВАШЕ ГРОМАДЯНСТВО
 України іншої держави (вказіть)
 без громадянства

6. ВАШЕ ЕТНІЧНЕ ПОХОДЖЕННЯ (НАЦІОНАЛЬНІСТЬ) (за самовизначенням респондента, записати національність (народність) або етнічну групу)

відмова від відповіді

7. ВАШ СІМЕЙНИЙ (ШЛЮБНИЙ) СТАН (для осіб у віці 15 років і старших)

ніколи не перебував(ла) у шлюбі удівець, удова
 перебуваю у зареєстрованому шлюбі розлучений(на) (зареєстроване розірвання шлюбу)
 перебуваю у незареєстрованому шлюбі розійшовся(лася) (незареєстроване розірвання шлюбу)

№ п/п дружини (чоловіка) (Питання 3, графа 1, форма 1)

Резерв 1 2 3 А Б В

3

Рис. 4. Бланк пробного перепису населення України 2010 року (лист 3)

11. ЗАЙНЯТИСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ (для осіб у віці 15-70 років)

11.1. Чи мали Ви упродовж тижня, який передував даті перепису населення, яку-небудь роботу за заробітну плату, винагороду в грошовому або натуральному вигляді або були відсутні на роботі з певних причин

так ні → перехід до запитання 11.5.

Запитання 11.2 – 11.4 стосуються тієї роботи, яку Ви вважаєте основною (крім роботи в особистому селянському господарстві). Якщо робота у Вас не одна, вкажіть ту, яку Ви вважаєте основною; у разі утруднення надайте перевагу роботі, яка приносить найбільший зарібок або дохід у грошовому чи натуральному вигляді.

11.2. Ким Ви є на основній роботі

- працюючий за наймом (по трудовому договору, контракту або усній домовленості)
- працюючий не за наймом → із залученням найманих працівників (Ви є власником підприємства і наймає для виконання робіт постійних працівників)
- безкоштовно працюючий член сім'ї самостійно, без залучення найманих працівників (Ви працюєте на власному підприємстві або займаєтесь професійною чи комерційною діяльністю і не наймає для виконання робіт постійних працівників)
- інше (вкажіть) _____

11.3. Місцезнаходження роботи.

Місце Вашої роботи знаходиться у населеному пункті, де Ви проживаєте

так ні ↓

Укажіть назву регіону (АР Крим, область, м. Київ, м. Севастополь)

району

населеного пункту

або іншої країни

де Ви мали роботу (заняття)

11.4. Чи мали Ви упродовж тижня, який передував даті перепису, іншу оплачувану роботу (крім основної) або прибуткове заняття

так ні

Для осіб, які у п. 11.1. відповіли „ні”

11.5. Упродовж останнього місяця, який передував даті перепису населення, Ви шукали оплачувану роботу чи робили спроби організувати власний бізнес

так

Якби Вам запропонували роботу, яка Вас влаштовує, то чи готові Ви були б приступити до неї в найближчі 2 тижні

так ні

ні

Вкажіть одну головну причину

- отримав(ла) роботу та приступаю до неї впродовж найближчих 2-х тижнів
- знайшов(ла) роботу та очікую відповідь
- навчаюсь за направленням державної служби зайнятості
- очікую початку сезону
- виконую домашні обов'язки, доглядаю за хворим, дітьми та іншими членами сім'ї
- за станом здоров'я; інвалідністю
- студент (учень) денної форми навчання
- пенсіонер
- інше (вкажіть) _____

5

Рис. 4. Бланк пробного перепису населення України 2010 року (лист 5)

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати у локальному та мережному режимі

Хижняк Лариса Михайлівна

СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Практикум

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
дисципліни «Статистика в соціології» за спеціальністю 054 «Соціологія»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 21.05.2025. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 3,09. Обсяг 3,856 Мб. Зам. № 423/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна